

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
Pe un an 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminică

INSERATE
se primesc în biroul administrației (strada
Poplăcii nr. 15).
Un șir garzond prima dată 14 bani, a doua-oară 12 i
a treia-oară 10 bani.

Drumurile pe apă.

Au trecut vremurile, când pe drumurile din țeara noastră vedeai abia din Paști în Crăciun câte un șir lung de cară mari încărcate cu mărfuri dela Brașov și pornite spre Țeara-Ungurească sau alte lungi șiruri de cară venind dela Seghedin înspre ținuturile noastre. Drumuri strinse în șini de fer sunt așternute în lungul și latul țării — mai puține în ținuturile locuite de Români — și mărfurile se trimit acum ușor, sigur, grabnic și ieftin pe carerele minate de puternicii aburi.

În timpul mai nou, când agricultorul și comerciantul numai pe lângă un transport și mai ieftin și mai grabnic pot să ajungă la un câștig mai de ispravă după roadele muncii lor, luarea aminte a stăpânilor din țările mai înaintate se îndreaptă tot mai mult asupra unor căi, pentru a căror croire și întreținere mai ales nu se cer atâtea cheltueli, ca pentru căile ferate. Aceste căi sunt *riurile și canalurile*. Pentru acestea se arată în toate părțile un interes deosebit, ba se pare chiar unul mai mare, ca față de căile ferate.

Causa acestei împrejurări e de-a se căuta în deosebirea, ce este între aceste două mijloace de comunicațiune.

Prin o experiență mai lungă s'a dovedit, că drumurile de fer ajută mai mult industria, ușurează călătoria oamenilor dela un loc la altul și face de banii umblă mai ușor între oameni. Circularea aceasta a banilor ar fi bună, dacă s'ar întâmpla în măsură mai mare între oamenii dela țeară, dar' precum e

dovedit prin experiență, folosul cel mai mare îl trag orașenii. Altfel e cu canalele și riurile navigabile. Ele sunt o binecuvântare pentru agricultura ținutului: sunt căi ieftine de transport pentru produsele agricole, contribuind astfel la o viață mai vie, la o cultivare mai intensivă și astfel la bunăstarea economică.

Prin canale circulația nu se grămădește la orașele mari, ca prin căile ferate, din contră se îndreaptă în toate părțile ținutului, prin care se află canalul sau riul navigabil. Pe malurile lui se desvoltă o vie mișcare, se fac fabrici, comune chiar, ceea-ce calea ferată nu e în stare să producă. Afară de aceasta pătura cea mai de jos a populației nu e amenințată în existența sa așa, ca prin căile ferate. Micul meșier și cărașul trăește mai ușor în un ținut cu canale, decât în unul cu căi ferate. Chiar și la facerea canalelor este deosebire; populația țerană are mai mult de lucru și mai mult câștig la săparea unui canal, ca la facerea de căi ferate.

Ce urmează din aceste deosebiri? Urmează, că o țeară sau un ținut, ca să progreseze în toți ramii economici, fărăca vre-unul din acestia să fie năbușit sau împedat în desvoltarea lui, trebuie să aibă în măsură potrivită desvoltate cele două căi principale de comunicație: *căile ferate și căile navigabile*. De aceea vedem în țările apusene și în Rusia dându-și oamenii silința a suplini, ceea-ce încâtva s'a neglijat: crearea de căi navigabile.

Referitor la țările locuite de Români în privința aceasta stăm rău. Nu

vorbim de România, care își va face ea canale în interiorul țării la Dunăre și mare, îndată-ce va simți trebuința, dar' e vorba de ținuturile românești din monarhia austro-ungară. Acî stăm rău și acî *sântem nedreptățiti* și în privința aceasta, ca întotdeauna, față de alte popoare.

În proiectele de investițiuni de căi ferate și navigabile din Austria, *Bucovina* nu e considerată de loc. Deputații bucovineni au intervenit la prim-ministrul *Körber*, care i-a asigurat, că în viitor le vor fi considerate cererile.

Noi Români din Ungaria avem și mai puțin. Maghiarii vor și ei a face canale, dar' pe pustă, în jurul Tisei și Dunării, al căror punct de plecare va fi Budapesta.

În Ardeal și Bănat nu se va face nimic, cu toate-că Oltul, Murășul și Someșul, dacă s'ar regula și s'ar face navigabile, ar fi o binecuvântare pentru văile lor. Dar' de ce se se face aceasta?

Pentru Români?

Această nouă desconsiderare a noastră pe teren economic încă trebuie crestată la răvaș.

Apropiere între Franția și Germania. La dineul de gală, ce s'a dat cu ocazia congresului internațional al pompierilor, în zilele aceste în Berlin, a produs mare senzație vorbirea reprezentantului francez Guesnet, presidentul reuniunii pompierilor francezi. Guesnet a lăudat instituția și organizația pompierilor germani și apoi a zis, că a primit însărcinarea dela Loubet să salute în

FOITA.

Hora plugarului.

Azi e zi de sərbătoare,
Sərbătoare la pluguri
Plugu-'mi zace 'ntins la soare,
Boii-'mi paște pe hotar.
Vin' Ileană mână-'n mână
Să jucăm și să horim,
Am muncit o săptămână
Acum să ne veselim.
Sus opincă dovedește,
A ta piele ce plătește.

Șese zile pe câmpie
Pământul 'l-am răsturnat
Și voioasa ciocărlie
Numai mie 'mi-a cântat.
Ști tu dragă Ileanuță
Când treceam eu pe la voi
Cum plesniam din biciu drăguță
Să m'auzi dela război.
Sus opincă... etc.

Azi în loc de ciocărlie
Cântă-'mi tu, iubita mea
Până-'mi merge plugul mie
Nu mă tem de vreme rea.
Azi la joc mâne-'n poiană
Să cosesc iarbă cu floare
Și tu draga mea Ileană
Să-'ntinzi brazdele la soare.
Sus opincă... etc.

Eu sânt frate cu pământul
Și tu ești iubita mea,
Pe dușmani ferească-'i Sfântul
Să nu-'ncerce să vâie,
Căci atuncia vor cunoaște
Ce pot eu și ce plătesc
Și ce inimă e-'n mine
Și cum știu eu să trăiesc
Sus opincă... etc.

Furcă, sapă, greblă, coasă,
Astăzi toate odihnesc
Eu cu tine-a mea frumoasă
Am să joc și să horesc.

Așa-i viața frumoasă
Știm și noi s'o prețuim,
Toată ziua trag din coasă,
Seara 'n poartă ne-'ntâlnim.
Sus opincă... etc.

I. C. Șoneriu.

Poesii populare.

Din Toracul-mare.

Culese de Ioan Serbovan, june.

Spune mândră când se viu,
De vreme sau mai târziu?
Vino bade ori-și-când,
Că ție 'ți-oi face rînd.

Dragi îmi sânt fetele dragi,
Vara când culeg la fragi,
Unde-'s multe și măruntie,
Și nu 'ncap să se sărute.

Face-'mi-aș cale prin grui,
Dar' n'am pentru cin' să suiu,
Voiu sui pentru-o tândală,
Până mâne aude-o țeară.

numele poporului francez pe împăratul Wilhelm, domnitorul păcii și pe membrii familiei domnitoare.

Vorbirii lui Guesnet 'i-se atribuie o importanță politică și în ori-ce cas ea este un nou semn de apropiere între Francezi și Germani.

Desvélirea monumentului lui Dr. George Candrea. Duminecă s'a făcut la Graz desvélirea monumentului lui Dr. George Candrea. Dr. Candrea e fiu de Moș din Neagra. A fost redactor la »Dreptatea« în Timișoara și bun Român. Când 'i-s'au făcut »Dreptății« o grămadă de procese din partea stăpânirii, el a trecut în România, ca profesor. Călătorind în 1899 prin Austria, el murì repede în Graz.

Prietenii lui au adunat bani și ca unui vrednic Român 'i-au ridicat la mormânt un monument, al cărui chip 'l-am dat în nr. 2 al »Foi Poporului« din a. c. și desvélirea cărui s'a făcut Duminecă. Sărbarea desvélirii a fost înălțătoare. Parastasul și sfințirea monumentului a săvârșit-o părintele Dr. V. Lucaciu, chemat anume de tinerimea română dela școalele înalte din Graz.

La desvélire și peste tot la sărbare a luat parte un public mare, colonia română din Graz și reprezentanții tinerimii române dela universitățile din monarchie. Au ținut vorbiri părintele Lucaciu, tinerii Popescu (Graz), Giurgiu (Cluj), Barbul (Viena) și d-na Mathey. La sărbare au participat reprezentanți ai tinerimii slave, italiene și săsești; familia Candrea a fost reprezentată prin sora răposatului.

După sărbarea desvélirii s'a ținut ședință festivă în amintirea lui Candrea, apoi masă comună, la care s'au rostit mai multe toaste.

Tinerimea română s'a purtat cu vrednicie față de amintirea bunului și marelui Român, Dr. G. Candrea.

Creta. Residenții din Roma ai Angliei, Franciei și Rusiei, sub presidenția ministrului de externe italian Prinetti, au examinat cererea adunării naționale din Creta și au decis a nu face concesie, nici cu privire la autonomia Cretei, nici în privința anexării ei la Grecia. Residenții au declarat apoi, că dacă creștinii vor prigoni pe mohamedani, puterile vor lua măsuri pentru a restabili ordinea.

ÎN CHESTIE DE NAȚIONALITATE. Casa seniorilor din Viena a votat în unanimitate proiectul despre oăile navigabile primit în reichsrath.

În decursul desbaterilor oratorii 'și-au exprimat recunoștința guvernului, că 'i-a succes a duce parlamentul pe terenul activității economice.

Körber a mulțumit, exprimându-și speranța, că parlamentul va trată liniștit și alte chestii. Guvernul — a zis Körber — în chestia de naționalități va înconjura ori-ce unilateralitate și tot ceea-ce unui popor 'i-ar fi spre folos, dar' oeloriale spre stricăciune.

Convenția comercială a României cu Turcia. Ziarele din București scriu, că delegații români plecați la Constantinopol în vederea încheierii convenției comerciale cu Tur-

cia au fost primiți acolo cu multe onoruri.

La debarcader au fost salutați de un trimis al Sultanului și al guvernului turcesc, precum și de personalul delegațiunii române, ear' ieri au fost invitați la un prânz dat în onoarea lor de ministrul de externe al Turciei.

Se speră, că în curând convențiunea cu Turcia va fi încheiată și că ea va fi basată pe clausa națiunii celei mai favorizate, așa că se poate prevedea, că Turcia va deveni într'un viitor apropiat un debușeu important pentru esportul produselor române.

Despotismul muscălese. Guvernul rusesc continuă cu aplicarea măsurilor despotice față de Finlandezi. Mai de curând a sîstat apariția ziarului »Pohjalianen« din Helsingfors și a altui ziar din Viborg. Afară de aceasta au mai fost pedepsite încă câteva ziare finlandeze cu opreliște de câte 2—4 săptămâni.

Despoții întotdeauna și pretutindenea au urit presa și au prigunit-o.

Liga culturală și regele Italiei. Dl. V. A. Urechia, în numele congresului anual al Ligei culturale, a transmis o telegramă de felicitare M. S. regelui Italiei, cu ocaziunea nașterii princesei, fiicei sale.

Eată răspunsul dela Quirinal:

»Regele, augustul meu suveran, a fost foarte plăcut impresionat de amabilele felicitări, al căror interpret ați fost, și mă însărcinează să vă mulțumesc în mod cordial pentru aceasta, asemenea și domnilor, colegii d-v.

Ponzo Vaglia, ministrul casei regale.

DIN LUME.

Burii și Englezii.

Comandanții buri din ostul Transvaalului întruniți sub presidenția lui Schalk Burger, au hotărît să continue războiul cu cea mai mare energie.

D-na Bota, soția viteazului general bur, a sosit în Europa.

Agenția statului Transvaal anunță, că d-na Botha aduce lui Krüger știri foarte importante din partea lui Botha. D-na Botha din Londra pleacă la Bruxelles, la Krüger, ear' pe la sfîrșitul lui Iunie se înapoiază în Africa-sudică.

De-ale comitetului macedonean.

Din Salonie se telegrafează, că în casa Bulgarului Svejkoff din Florida (Macedonia) au fost arestați 7 oficeri bulgari desertori, la cari s'au aflat puști, revolve și cuțite. S'au aflat și epistole de-ale comitetului macedonean, care dispunea noue omoruri.

Din China.

În China s'a încheiat pacea.

Din Peking se telegrafează, că Li-Hung-Ciang a fost încunoștințat semi-oficios despre reîntoarcerea curții imperiale în capitală pe sfîrșitul lui August.

SCRISORI.

Alegere de notar.

De pe Secagul-mare, în Iunie 1901.

Alegerea de notar cercual în Ohaba — care s'a publicat în nrul 14 al »Foi Poporului« — 'și-a avut urmările sale.

La câteva zile după alegere au fost luați la protocol mai mulți alegători în scopul de a afla pe capii răsvrățitori față cu porunca protopretorului de a alege cu votisare după făcuta exclamare.

Ear' unul sub numele fictiv de »tohâti« a publicat în nrul 32 din foaia »Közérdek« ce apare în Aiud, un articol batjocoritor la adresa preoților și învățătorilor, atribuindu-le epitete batjocoritoare și fapte neadevărate, ce le-ar fi comis cu ocaziunea alegerii; că adecă: preoții și învățătorii ar fi împins de spate pe alegători din locul alegerii, 'i-ar fi incuiat într'un — făgădău, ear' preotul din Roșia, nu-'i destul cu atâta, că 'i-a incuiat, dar' s'a pus și pe ușă, nelăsând pe nimenea să meargă la alegere.

Ori că s'a aflat oare-care dintre cei ascultați de a mărturisit contra conștiinței lor, — și așadar' pe basa fasiunii lor, ori dacă nu — apoi pe baza articolului lui »tohâti« au fost citați mai mulți dintre alegători la oficiul pretorial și s'a luat cu ei separat protocol de fasiune în înțelesul articolului numit.

Și știți cine e acel »tohâti«? E unul cu numele Lieblich, metamorfosat Lengyel Jakab — fost în serviciu militar — după aceea amplotat de postă în Blaj, de unde pentru administrare de bani oficioși a ajuns în carcerul din Alba-Iulia! mai apoi eată-l conducător în cancelaria notarială din Ohaba, ca adjunct de notar suplent; poate ca răsplată pentru meritele sale ajunge — deși fără de esamen de notar — a fi ales de adjunct notarial și matriculant în Șorștin și Tapu, precum se spune în »Közérdek« în nrul 43, unde se laudă tactica protopretorului împăcând la al-dămaș pe acele 2 partide contrare, pe când e sigur, că alegerea s'a apelat, și acum el se plînge că nu e instituit în post din cauza aceasta, pe când cel din Ohaba, a cărui alegere asemenea a fost apelată, este instituit în post.

Despre desfășurarea următoare se va raporta. Referentul

Instalarea unui preot.

Vamoș-Odârhelu, Maiu.

În ziua Înălțării Domnului a fost la noi instalarea noului preot, dl I. Pop.

De dimineață au plecat trei trăsuri la Agrișteu. Acolo fură întimpinați în capul satului de un mare număr de popor, care-i conduse la casa dlui preot, unde învățătorul local dimpreună cu copiii de școală, precum și tinerimea sătească îi delectară cu imnuri naționale.

Pe când deputațiunea se afla în Agrișteu, în comuna noastră se făceau pregătiri pentru o pompoasă primire. Tot poporul se adună în biserică, unde câțiva luară praporii și icoanele, cu care plecară cu mic cu mare până între hotare, dimpreună cu muzica, ear' învățătorul cu copiii de școală, doi cu doi. Între hotare muzica ne-a delectat cu cântece, deasemenea și învățătorul cu copiii. Deodată se aude »Vine!« și toți se pregăteau de primire. Dinapoia praporilor erau așezați cei cu icoanele, ear' după acestia erau copilații învățătorului. Pe

marginile șanțului șiruri de juni, fete și femei cu flori în mâni. În poziția aceasta stătura până-ce trăsura se apropia și tânărul nostru preot se dete jos.

Preotul fu salutat cu un »Bine ai venit«, totodată îi dădură hainele preoțești să se îmbrace. Primind crucea în mână, înaintă Sfinția Sa în mijlocul credincioșilor, unde ținu o vorbire despre credință, speranță și iubire, după aceea resalută poporul cu »Bine v'am aflat«. După discurs plecară copiii cei mici înainte intonând imnuri naționale, ear' cantorii cântările resp. catavasiile înălțării. Astfel își urmară drumul până în capul satului.

Credincioșii nostri fuseseră în ziua premergătoare în pădure cu carțele după frunze de stejar, de fag, de carpin, ear' tinerimea după flori. În capul satului era o poartă de frunze de fag, împodobită cu steaguri din năfrâmi și cu cununi de flori. Ferestrele caselor erau pline cu flori, pe porți, garduri și pălănuri erau ștergare, covoare (șoale), fete de perini ș. a., ear' de porți erau atir-nate diferite icoane încununate cu flori și panglici.

Pe lângă poarta dela intrare mai erau și alte porți împodobite în același fel.

De aici până la biserică, precum și până în capul satului pe ambe părțile drumului erau împlântate crengi și păhul de fag. Ajungând la biserică intrară în lăuntru, săvârșindu-se sfânta slujbă.

De aceeași primire frumoasă a fost împărtășită și d-na preoteasă, care a fost acoperită cu flori.

După sf. liturgie, în curtea părintelui nostru s'a încins un falnic joc național. Petrecerea decurse până la orele 1 după miezul nopții.

Dee Dumnezeu ca iubitul nostru preot, (pe care-l cunoaștem foarte bine în privința caracterului), să trăească mulți ani fericiți și asemenea împodobiți cu cununi de flori, ear' la doamna preoteasă:

»Vieța fie-ți lanț de flori
Senine ca cerul, lipsite de nori«.

Un aderent.

ESAMENE.

Sibiu.

Esamenul final dela școala populară gr.-cat. din Sibiu s'a ținut sub conducerea noului canonic Rvs. D. Ioan V. Rusu, fiind de față un număr mare de părinți și alți interesați în cauză, cari totuși au fost pe deplin satisfăcuți în așteptările lor fiindcă elevii au escelat cu răspunsurile lor, corecte și date cu multă pricepere, ceea-ce este a se mulțumi învățătorului C. Gligor, care cu mult zel, diligență și pricepere de cauză s'a nisuit a ridica școala aceasta ca să fie de model pentru tot protopopiatul.

La finea esamenului dl comisar a recunoscut meritele învățătorului cu elocvența sa îndatinată, ear' după frumoasele cântări și declamări, inspect. școlar pens. I. Bardosy a distribuit între școlarii mai buni premii în cărți donate de d-nii Dr. Aug. Bunea, canonic și Ioan F. Negruțiu, profesor în Blaj, precum și bani donați de cooperatorul Nic. Togan și A. Barna, sergent-major.

Slănic.

Esamenul anului acestuia s'a ținut în 26 Maiu n. Încă înainte de a veni dl comisar, curtea școalei era plină de oameni, așteptând cu nerăbdare începutul esamenului. Sosind dl comisar, esamenul s'a început prin cererea ajutorului bunului Dumnezeu. Mult ne-au înveselit răspunsurile micuților de 6—7 ani, cele atât de bune și curate și rostite cu curagiu și vioiciune. Cei de 9, 10, 11, 12 ani, numai se jucau cu răspunsurile, și deși dl învățător îi încurca cu întrebări grele, ei totuși cu curagiu bărbătesc dau răspunsuri tot mai curate. Foarte siguri erau indeosebi în computul mental, unde rezolvau temele cele mai grele.

Dl Pinteș n'a muncit numai în școală, ci e și învățătorul poporului. Dinsul a înființat un cor de bărbați, care dispune, tot la stăruința dînsului, și de un fond aproape de 100 cor. Frumoasă e grădina școalei, în care sînt peste 1600 pomi.

Nu dorim alta, fără ca să-l avem mult timp între noi și alți colegi de ai dînsului să-i fie asemenea.

Unul din cei de față.

Cluj-Borșa.

Esamenul s'a început la 2 ore p. m. sub presiul dlui Ioan Bochiș, preot și director, asistat de un număr foarte frumos de inteligenți, domni, doamne și domnișoare, precum și o mulțime de mineri (băieși). După deschiderea esamenului, 3 școlari au felicitat pe comisar, preot și pe oaspeți, după care imediat s'a început esamenul sub conducerea dlui Iuliu P. Murășan, învățător. — Răspunsurile precise din toate obiectele ale școlărilor și școlărițelor, frumoasele declamări și cântări, precum și dialogurile »Despre lux« predat de 2 școlărițe și »Contra beției« de 2 școlari au plăcut mult publicului present.

Esamenul în genere a succedat foarte bine cu deosebire din comput și geometrie, ceea-ce au dovedit hărnicia bravului nostru învățător. Propise de esamen au fost peste 120. Poesiile naționale au fost cântate frumos.

În comuna noastră până acum au fost tot 2 învățători la școala confesională, dară în anul acesta fiind învățătorul secundar teolog, și făcându-se preot, a instruit tot dl Murășan gratuit și pe copiii din această clasă, pentru care jertfă 'i-se aduce din partea poporenilor cele mai ferbinti mulțumite.

După terminarea esamenului dl comisar a ținut o vorbire foarte instructivă și plină de exemple din viața poporului românesc, declarând esamenul de foarte bun, indeamnă poporul a-și trimite copiii la școală, căci, zice bravul preot: »Școala e tinda bisericii« și până când tinda stă deschisă, poți intra după plac în biserică.

Ca premii s'au împărțit mai multe cărți de rugăciuni și din biblioteca poporului, la 64 opuri în preț de 17 coroane 40 bani, donate toate de Spectacolul Domn Andreiu Todoran, tipograf în Gherla, pentru care faptă nobilă și deamnă de imitat 'i-se aduce și pe această cale cele mai călduroase mulțumite din partea noastră a tuturor.

Un abonent.

Streza-Cârțișoara.

În ziua de 2 Maiu c. v. s'a dat esamenul cu copiii nostri, dar' foarte puțini părinți au luat parte acolo din cauza zilei de lucru. Și mai mulți de eram, tot același rezultat ar fi fost, căci învățătorul nostru nu prea are talent de învățător, din care cauză mergem cam rău cu școala. Poporul 'l-a primit de învățător, considerând, că orfan fiind să nu dăm leafa unui străin afară de aceea nădejduia, că își va da silința și va face vre-o ispravă, dar' cu mila aceasta noi mergem rău tocmai cu aceea ce ar trebui ca să mergem cât se poate mai bine. Și rostul de cântat în biserică 'și-l-au perdut copiii.

C. F.

Luncșoara.

În 3 Iunie d. a. la 3 ore s'a ținut esamenul la școala gr.-or. din Luncșoara, în prezența unui public numeros din apropiere și jur, a dlui ppresb. Teodor Filip, însoțit de învățătorii din apropiere. Sala de învățământ era împodobită frumos. Pe masă se aflau scrisorile de model.

Copiii răspundeau cu cea mai mare precisiune din toate obiectele prescrise. Declamau poesii frumoase cu așa curagiu încât te mirai de ei. N'au lipsit nici unele dialoge potrivite pentru poporul nostru dela sate, combătând unele păcate ale lui. Cântecelile naționale și bisericesti ai fi voit să le tot auzi. Cu toții s'au depărtat foarte mulțumiți. Pentru ostenele ce le aduce vrednicul nostru învățător Petru Cipou pentru poporul român, al cărui apărător este în tot locul, primească și pe această cale cele mai profunde mulțumiri dela toți.

Un oaspe.

Cut.

În 29 Maiu a. c. s'a ținut esamenul la școala noastră confesională din Cut, la care funcționează doi învățători, sub presiul M. O. D. protopop Alexandru Dobrescu și a decurs în modul următor:

Esamenul s'a început la orele 10 a. m. cu clasa I-a, întâiu cu istoria biblică, cetit, computul mental și cu cifre, apoi declamațiuni și s'a cântat și vre-o câteva poesii, toate cu succes bun.

La orele 11 a. m. a urmat esamenul cu clasa a II-a, la care au luat parte 14 băieți și 11 băiete.

Obiectele din cari au răspuns băieții sînt: religiunea, istoria biblică, limba română, care au amestecat-o cu istoria și geografia, maghlara, comput, istoria naturală, apoi după fiecare obiect s'a cântat și declamat câte o poezie, răspunsurile peste tot bune.

Se vede că domni învățători nu au propus toate obiectele prescrise de lege, printre altele amintesc gimnastica, pomăritul și legumăritul, care sînt foarte de lipsă la Români, ca să știe și el să cultiveze legumi și să planteze pomi în grădinile lor. Poporul nu a luat parte la esamen, de oare-ce s'a ținut într'o zi de lucru; afară de aceea nici nu a fost publicat poporului că are să se țină esamenul în zi de post, după-ce în Cut de când există școala s'a ținut esamen tot în zile de sârbătoare.

Un Cutean.

Somcuta-mare.

A doua zi de Rosalii s'a ținut în Somcuta-mare esamenele la școala română confesională. Succesul acestor esamene a surprins numărul auditor atât prin bogăția cunoștințelor ce le-au arătat elevii, cât și prin direcția și spiritul sănătos, în care vrednicii învățători au făcut instrucția.

Învățătoarea, domnișoara Pavelea, fiica răposatului profesor din Năsăud, a excelat prin instruirea fetițelor în lucrul de mână. Expoziția alcătuită din lucrările de mână ale micelor eleve, pe cât de bogată pe atât de aleasă a fost. Am fi dorit însă, ca pe lângă migăloasele dar' frumoasele cursoare, milicuri și alte lucruri de lux, să vedem mai multe lucruri trebuincioase în căsnicia de toate zilele.

D-șoara Pavelea apoi și în celelalte obiecte de învățământ ce le-a propus în I. și II. clasă elementară a realizat un frumos progres. Am dori însă, ca în viitor instrucția d-șoarei învățătoare să nu fie prea de tot mecanică.

Di Teodor Blaga, care de 39 ani muncește cu un zel și devotament de admirat, este model de pedagog. Căci numai așa ne putem explica răspunsurile elevilor scoapate și de cel mai mic mecanism >bovisator< cu care debutează mulți dintre învățătorii noștri; numai așa am putut admira plimbarea îndemnată, ce a făcut-o d-sa cu elevii clasei III., IV. și V. prin vastul teren al istoriei Ungariei.

Am auzit apoi cum elevii dlui Blaga ne spuneau șirul istoricilor români, a poezilor și literaților noștri, etc.

Am auzit apoi declamarea cu sentiment a poeziilor ca: >Noi vrem pământ<, >Peneș Curcanul<, >Limba mea< etc.

După esamene inteligența din Somcuta în frunte cu Rvda. Domn protopop Ioan Sêrbu, care a condus esamenele ca president, a făcut călduroase ovațiuni dascălilor binemeritați — întrunindu-se apoi la o masă comună.

„Asociațiunea“ la Sibiu.

În întrunirea din urmă afrunțașilor români s'a stabilit programul festivităților pentru adunarea proxima a >Asociațiunii<, s'au ales secțiile și s'au luat măsurile de lipsă, ca festivitățile să aibă succes deplin. Îndeosebi s'au numit bărbați de încredere prin comunele din jur, cari să lucre pentru buna reușită a petrecerii populare, îndemnând poporul a participa în număr însemnat.

Din hotărârile luate în întrunirea de ieri dăm azi:

Programul festivităților

împreunate cu adunarea generală a „Asociațiunii“, convocată la Sibiu, pe 21 Sept. n. a. c. și zilele următoare.

Vineri, 20 Septembrie 1901.

La orele 8 seara convenire socială (seara de cunoștință) în curtea hotelului >Împăratul Roman<. Cină à la carte. Concert al unui taraf de lăutari.

Sâmbătă, 21 Septembrie 1901.

La orele 9—10 $\frac{1}{2}$, a. m. serviciu divin.

La orele 11—1. Ședința I. a adunării generale, în casa comitatului.

La orele 2 d. a. Prânz comun à la carte în curtea hotelului la >Împăratul Roman<.

La orele 4—6 seara. Ședința literară în sala festivă a >Asociațiunii<.

La orele 8 seara. Petrecere cu concert de muzică militară și tombolă în >Gesellschaftshaus<.

Decoratiunea localităților o va forma o expoziție de industrie de casă. Obiectele se vor aduna în Sibiu și comunele învecinate și vor rămâne espuse și în ziua următoare.

Damele rom. din Sibiu vor aranja un bufet și vor servi pe oaspeți cu beuturi și mâncări.

Tombola va avea loc la orele 10 $\frac{1}{2}$, cu câștigurile neridicate dela loteria Casei naționale.

După tombolă urmează dans.

Duminică, 22 Septembrie 1901.

La orele 10—2 d. a. Ședința II-a a adunării generale. (Casa comitatului).

La orele 2—3 $\frac{1}{2}$ d. a. Banchet în curtea hotelului la >Împăratul Roman<.

La orele 4—7 seara. Petrecere populară pe locul reuniunii de patinat, str. Schewis.

Se va îngriji îndeosebi, ca la această petrecere să participe între alții și câte o păreche sau mai multe din toate comunele învecinate, în costumuri țărănești cât se poate mai originale. Aceste părechi se vor grupa la orele 4 înaintea pavilionului de muzică, după comune, și se vor fotografa.

Urmează apoi dansuri populare.

La orele 6 seara se vor premia costumele mai frumoase și originale și se vor împărți 1000 cărți populare, donate de >Asociațiune<.

Premierea costumelor se va face cu bilete de vot, anexate la biletele de intrare.

În decursul petrecerii populare va rămâne deschis și salonul dela >Gesellschaftshaus< cu expoziția de industrie de casă.

La petrecere va cânta muzica militară.

La orele 7 $\frac{1}{2}$ seara. Concert al reun. de muzică (eventual împreună cu teatrul de diletanți) în teatrul orașenesc.

La orele 10 seara. Convenire socială în curtea hotelului la >Împăratul Roman<.

Luni, 23 Septembrie 1901.

La orele 8 a. m. Escursiune cu tren special la Călimănești (România).

La cas dacă până la 23 Septembrie a. c. linia c. f. dela Turnul-roșu încă nu va fi deschisă, se va aranja o altă excursiune, la Avrig, ori la stabilimentul electric din Sadu, ori apoi la >Păltiniș<.

Prețurile biletelor.

La petrecerea din 21 Septembrie de persoană 2 cor.; la petrecerea populară de persoană 1 cor.; (țărani cari se prezintă în costum național sunt scutiți de plată); la banchet 5 cor.; la concert: prețurile normale ale teatrului german. Pentru acoperirea speselor de tipar și postă se va lua de persoană o taxă de 1 cor., pentru care se va libera o emblemă.

Înscrierile.

Comitetul aranjator va îngriji curățire numai pentru participanții cari își vor anunța sosirea înainte de 20 Septembrie, 12 ore amezii.

Bilete pentru banchet nu se vor libera decât cel mult până Sâmbătă, 21 Septembrie seara la orele 8.

Biletele pentru concert se vor vinde în ordinea numerică.

Convocare.

Despărțământul XVI. sölăgian-chio-rean al >Asoc. pentru literatura și cultura poporului român< își va ține adunarea sa cercuală în Cuceu, la 1 Iulie a. c., cu următorul:

PROGRAM:

1. Deschiderea adunării prin prezidiul desp. la 8 ore a. m.
 2. Raportul actuarului despre activitatea desp.
 3. Raportul casarului despre starea averii desp.
 4. Esmiterea comisiunilor pentru censurarea rapoartelor, conscrierea membrilor noi, încassarea taxelor și referadele acelora.
 5. Propuneri diverse.
 6. Cetirea disertațiilor insinuate la prezidiu.
 7. Alegerea reprezentanților desp. la adunarea generală anuală a >Astrei<.
 8. Desemnarea locului pentru ținerea adunării viitoare.
 9. Închiderea adunării.
- Cu distincă onoare rugăm pe toți membrii desp. >Astrei< cât și pe toți partinitorii culturii poporului român să binevoiască a lua parte la acea adunare.
- Șimleu la 7 Iunie 1901.

Alimpu Barboloviciu.

vicar și directorul
despărțământului XVI.

A. Vicaș,
secretarul desp. XVI.

P. T. domni membri ordinari și ajutători ai >Reuniunii meseriașilor din Săliște<, precum și binevoitorii acestei reuniuni se convoacă la ședința adunării generale ordinare pe Duminică, în 16 Iunie a. c., la 3 ore p. m., în sala cea mare a școalei, pe lângă următorul

PROGRAM:

1. Deschiderea adunării prin prezidiu.
 2. Raportul comitetului și al censorilor.
 3. Modificarea statutelor.
 4. Înscrierea de membri noi.
 5. Alegerea în comitet a 3 membri ordinari și 1 suplent, și a 3 censori și 1 suplent, pe durata unui an.
 6. Eventuale propuneri.
- Din ședința comitetului >Reuniunii meseriașilor din Săliște<, ținută la 31 Mai 1901.

Pentru comitet:

D. Banciu, Petru Giura,
președinte. secretar.

Concurs.

Comitetul despărțământului Săliște al >Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român< escrie concurs la 3 premii, primul de 15 cor., al doilea de 10 cor. și al treilea de 5 cor. pentru acele femei din raionul despărțământului, cari se vor distinge în cultivarea legumilor.

Rugărilor pentru obținerea acestor premii se pot trimite direct direcțiunii despărțământului eventual se pot preda primăriilor comunale, cari vor binevoi apoi a le transpune până la finea lunii curente stilul nou subsemnatei direcțiuni.

Grădinile de legumărit vor fi esaminate prin o comisiune aleasă spre acest scop, ear' premiile se vor distribui cu ocaziunea adunării cercuale a despărțământului.

Din ședința comitetului ținută în 24 Aprilie 1901.

Direcțiunea despărțământului:

Constantin Hertia,
secretar.
Dr. Nicolae Calefariu,
director.

Povești despre hrana țăranilor.

Cetitorii noștri știu, că administrațiunea domeniilor coroanei din România a tipărit o mulțime de cărți cu învătăuri folositoare, cari se distribuie între școlari și țărani. Cea mai nouă carte de felul acesta e »Povești despre hrana țăranilor«, de Dr. I. Felix, pe care o reproducem și noi fiind învătările, ce le dă, de mare folos pentru noi, dacă le vom urma.

I.

Trebuința hranei.

Omul ca și vitele trebuie să mănânce și să bea, pentru-ca să poată trăi și munci. În corpul omului și al vitelor hrana se preface în căldură și în putere, întocmai ca cărbunii și lemnele într'o mașină cu aburi. Precum căzanul mașinei de treerat, al locomotivei care trage vagoanele drumului de fer, nu se poate încălzi și nu se poate lucra fără cărbuni sau lemne, tot așa și în corpul omului și al vitelor nu se produce căldură și putere fără hrană potrivită. Omul și vitele rău hrănite n'au putere, slăbesc și se bolnăvesc. De aceea este de trebuință ca, în loc ca să cheltuim banii pentru beaură, să ne hrănim bine, să întocmim gospodăria noastră astfel, ca în nici un timp al anului să nu fim lipsiți de mâncare potrivită.

Natura ne arată trebuința de-a ne hrăni, stomachul gol se strânge treptat, și când strînsura lui a ajuns la un grad încât nu se poate micșora, simțim foame; când corpul a pierdut apa prin căldura aerului, prin muncă și prin alte împrejurări, gura se usucă și simțim sete.

După-ce omul a satisfăcut cererea stomachului, după-ce a mâncat, a beut, și-a umplut stomachul, el este sătul și dacă nu este rău obicei din lăcomie, el simte dacă a mâncat și a beut destul. Omul lacom, care umple stomachul cu o cățătime prea mare de bucate și de beaură și care, după-ce s'a săturat nu încetează a mânca, și după-ce și-a potolit setea nu încetează a bea, slăbește stomachul, care, neputând mistui cățătimea prea mare de beaură, pierde simțirea sănătoasă, se bolnăvește. Dar' precum ne face rău mâncarea lacomă, ne vatămă și mâncarea neîndestulitoare, și nu ne putem hrăni cu o cățătime prea mică de mâncări hrănitore. Nu ne hrănim de-ajuns, dacă din un singur ou o familie întreagă face un prânz, dacă o bucată de pește sărat sau de brânză căldură, cere mai multă parte la mai mulți inși.

Parte din mâncări se preface în corpul nostru, și mai ales în corpul copiilor cari cresc, în sânge, în carne, în oase; altă parte produce căldură și putere; omul care muncește greu și care prin urmare pierde mai multă putere, trebuie să se hrănească mai bine decât acela, care petrece viața în trândăvie; omul sănătos, mai bine decât cel bolnav; în vremea iernii, corpul perzând mai multă hrană decât în timpul verii.

A fi sătul nu însemnează totdeauna multă căldură, cere mai multă hrană decât în timpul verii.

săturat, chiar după-ce am umplut stomachul cu buruieni cari nu ne dau nici o putere; trebuie să facem dar' deosebire între mâncările hrănitore și între cele cari slujesc numai pentru umplerea stomachului.

Țăranul mănâncă obiceiuit vara de trei-ori pe zi, iarna numai de două-ori; copiii trebuie însă să mănânce de patru și chiar de cinci-ori pe zi.

Să nu mâncăm în pripă, să mestecăm bine mâncarea, și după-ce ne-am sculat dela masă să ne clătim gura cu apă; prin curățenia gurii păstrăm dinții sănătoși.

II.

Despre alegerea potrivită a hranei.

Carnea vitelor, păsările, ouăle, laptele, brânza, peștele, sunt cu mult mai hrănitore decât legumele; oamenii cari se hrănesc cu carne, cu ouă, lapte, pește, au mri multă putere, lucrează mai bine, sunt de obște mai sănătoși, decât cei cari mănâncă numai verdețuri, buruieni, legume. Ne ajunge pentru hrană o cățătime mai mică de carne, de păsări, de ouă, brânză, pește, decât din legume, din cari trebuie să mâncăm mult, să umplem bine stomachul, pentru-ca să ne săturăm, și umplerea prea mare a stomachului slăbește tot corpul, ne face greoi, nedestoinici pentru muncă. Cărnurile, laptele, brânzeturile, peștele, ouăle se mistuesc mai bine decât mămăliga goală sau însoțită de verdețuri, buruieni.

Mâncarea de căpetenie este mămăliga sau pâinea. Mămăliga făcută din făină de cucuruz (de păpușoiu) bună, nestricată, neîncinsă, este o mâncare sănătoasă, dar' nu putem trăi multă vreme numai cu mămăligă goală, ci trebuie s'o însoțim cu alte mâncări hrănitore, în timp de dulce (de fruct) cu unt sau altă grăsime, cu brânză, lapte, ouă, carne, pește, păsări; în zilele de post cu fasole, linte, mazere, bob, cartofi, cu mâncări din făină de grâu, de orz, gătite cu ulei de in, de nucă.

Pentru-ca să putem mânca cu poftă și pentru-ca să ne putem hrăni cu folos este de trebuință, ca să nu ni-se aducă pe masă mai multe zile pe rând unul și același fel de bucate, ci să se schimbe mâncările și gătirea lor, pe cât se poate de pe o zi pe alta.

Carnea proaspătă de vacă, de oaie, de rîmători, de pasere, este mai sănătoasă decât pastrama, care se găsește adese-ori stricată, mucigăită, veche și foarte sărată. Putem scoate dintr'însa parte din sare, dacă înainte de a o găti altfel, o muiăm câteva ciasuri în apă curată. La frigerea pe cărbuni, pastrama mai pierde din putere, căci se scurge zama și grăsimea ei.

Peștele proaspăt este asemenea mai hrănit decât cel sărat, care se strică și mai adese-ori decât pastrama. Țirii sunt o mâncare grea, nefolositoare. Icrele de crap și de știucă, foarte hrănitore, când sunt proaspete, se află la băcănie (boltă) adese-ori putrezite în butoiu. Răcii sunt hrănitore. Scoicile și melcii (culbecii) se mănâncă în ciorbă și rasol, și mai puțin hrănitore decât răcii și peștii.

Ouăle de păsări, laptele și toate mâncările cari provin din lapte, brânzeturile, untul, sunt foarte hrănitore.

Fructete și buruienile, zarzavaturile verzi și uscate, crude și ferte, chiar dacă sînt drese cu puțin unt-de-lemn ori ulei, au foarte puțină putere hrănitore; nu ne putem dar' hrăni numai cu lăptuci, susaiu, păpădie, urzici, ștevie, știr, lobodă, ridichi, varză (curechiu), castraveți, pătlăgele, chiar dacă le adăogăm puțin ulei; nici cu fructe ca: mere, pere, zarzere, coacăze pepeni, (harbuzi zămoși), dovleci (lubeni) ferți sau copti, cu murături, ci le putem numai adăoga la alte mâncări spre a le face gustoase. Din toate fructele, mai sînt ceva hrănitore nucile, strugurii, prunele, cireșele, vișinele, caisele, persicele; din toate legumele: cartofii, sfecele, napii, guliile, morcovii, țelina, bureții și ciupercile (gheba și altele), numai să ne ferim de ciupercile otrăvitoare. Este bine ca bureții să se pună în sare câteva ciasuri, înainte de a se găti pentru mâncare.

Varza (curechiul), atât cea dulce (crudă), precum și cea murată, se mistuește mai bine dacă a fost feartă; crudă este mai greu de mistuit. Varza acră, murăturile și alte legume acrite, să nu se ție în vase și unelte ce coclesc.

Cartofii stricați, cu miros urit, cartofii prea fragezi sau cu muguri, sînt vătămători sănătății. (Va urma).

Școalele de cadeți.

Apropiindu-se timpul, când cu capătul anului școlastic, părinții au să îngrijească de copiii lor, cum să-i așeze în anul viitor școlastic mai cu înlesnire, voesc să descriu pentru orientarea părinților cu de-amăruntul modalitățile pe cari trebuie să le urmeze, dacă vor, ca fiii lor să fie primiți în școalele de cadeți ale armatei comune (impărătești).

Școalele de cadeți au patru cursuri anuale și au menirea de-a pregăti pe elevii lor, ca să devină ofițeri în armată.

Scopul instruirii în școalele de cadeți corespunde cu măsura culturii generale ce capătă elevii în cele patru clase reale superioare civile. Pentru ajungerea scopului acestuia servesc în școalele de cadeți ale infanteriei și a cavaleriei trei ani, iar în școalele de artilerie și de pionieri două cursuri. În cursurile celelalte ulterioare se fac numai studii militare.

Cultura, ce și-o câștigă elevii în școala de cadeți, îi pune în poziție de-a se cultiva singuri mai departe și de-a pute cerceta școalele militare mai înalte de specialitate.

Anul școlastic se începe în aceste școale în 21 Septembrie și se termină în 18 August al anului următor. Anul se împarte în curs teoretic și practic.

Comandantul unei școale de cadeți este un ofițer de stat-major sau un căpitan, ca profesori și conducători sînt aplicați ofițeri activi. Propunerea religiei este încredințată capelanilor militari sau și preoților civili, de-a căror confesiune se țin elevii. În cas de boală sînt medicii militari, iar dacă boala e grea, elevii se lasă la cererea părinților și acasă.

În fiecare școală de cadeți posed elevii bibliotecă școlară și colecțiuni de rechizite.

Elevii dela școlăle de cadeți pentru oficerii de infanterie poartă uniforma regimentului I. de infanterie al Majestății Sale ces. reg., cei din școlăle de cadeți ale călărașilor uniforma regimentului prim de husari, cei din școlăle de cadeți ale artileriștilor poartă uniforma regimentului de artilerie de fortăreață și în urmă cei din școlăle de cadeți ale pionerilor uniforma trupelor de pioneri.

Fiecare elev poartă baionetă cu portopeul pentru suboficeri, ear' pe chipiu galonul prescriș pentru corporal. Ciacăul este ca al oficerilor, numai cu aceea e deosebire, că găetanul și rozeta sânt de mătășă și nu de fir.

Elevii, cari au obținut notă bună, capătă pe colier distingere simplă (un cordon de mătășă galbină), cei cu foarte bună au distingere duplă (două cordoane), ear' cei cu eminentie pe lângă cele două cordoane și un nasture (bumb) mic.

Elevii se înrolează și se împărțesc în armata comună după terminarea celor patru cursuri, în 18 August, în mod sărbătoresc. Elevii se numesc după calificațiunea și rangul lor cadeți și lociitori de oficeri. La împărțirea în regimente se consideră cât se poate voea părinților.

În timpul de față avem în toată monarhia școlăle de cadeți în următoarele localități:

a) pentru infanteriști: în Viena, Budapesta, Praga cu secție pentru tren, Königsfeld (Moravia), Pojun cu secție pentru batalionul de sanitari, Innsbruck, Timișoara, Sibiu, Triest, Liebenau (lângă Graz), Lobzon (lângă Cracovia), Karlstadt, Marburg, Camenița (lângă Petervaradin), unde se propune și limba română, Strass în Stiria și Lion și pentru vânători;

b) pentru cavalerie: Biserica-albă (Moravia);

c) pentru artileriști în Viena;

d) pentru trupele de tren, cale ferată și telegraf în Hainburg.

Primirea în școlăle de cadeți.

Candidații dacă corăspund condițiilor de primire sânt primiți de regulă numai în cursul prim. Primirea în cursurile mai înalte se întâmplă numai în casuri excepționale, dacă vor fi locuri vacante.

Primirea în cursul al IV-lea la artileriști și la tren în cursul al III-lea este cu totul interzisă. Acei candidați, cari voesc să meargă la trupele sanitare sau la tren vor fi primiți la școlăle de cadeți din Pojun, ear' cesti din urmă în Praga.

După începerea anului școlastic nu se mai primește nime.

Obligământul serviciului faptic.

Fiecare elev primit în școlă de cadeți, care se califică în ea, o absolvă și se înrolează pe baza absolutului nemijlocit în armata ces. reg. este obligat a servi factice încă câte un an, peste cei petrecuți în școlă de cadeți. Obligământul acesta de serviciu se es-

ține și pe timpul acela, care l-a petrecut elevul afară de școlă de cadeți când s'a întrerupt creșterea lui militară, dacă întreruperea aceasta este mai mică de un an.

Condițiunile primirii.

1. Dreptul de cetățean austriac sau ungar; 2. aptitudinea corporală a candidatului pentru creșterea militară; 3. cunoștințele necesare premergătoare; 4. purtare morală corăspunzătoare; 5. minimul etății ajunse și maximul netrecut; 6. solvirea la timpul seu a didactului (la cavalerie și a furagiului) și 7. procurarea unor obiecte de ajustări pe spesele proprii și îngrijirea aceloră.

Dreptul de cetățean se dovedește cu atestatul de cetățean, prin care arată, că aparține la o comună din Austro-Ungaria.

Aptitudinea corporală se dovedește prin un atestat dat din partea unui medic activ din armata comună, marină sau honvezime. Ca să fie cineva bun trupește, trebuie: 1 să corăspundă dezvoltarea corporală cu etatea; 2 să fie deplin sănătos; 3 să nu sufere de vre o schimonosire bătătoare la ochi; 4 să nu aibă aplicare spre vre-un morb moștenit sau molipsitor; 5 să aibă vedere bună și auz bun.

Cunoștințele pregătitoare sânt a se proba cu testimoniile școlare și cu esamenul de primire, care trebuie să succedă cel puțin cu »suficient«.

Cu testimoniile școlare trebuie să se dovedească, că candidatul a absolvat clasele mai jos indicate ale unei școlăle reale sau gimnasiale publice cu un succes de cel puțin »suficient« și adevă la infanterie și cavalerie în cursul I. patru, în cursul II. cinci, ear' în cursul III. șese clase; la artilerie și pioneri în cursul I. cinci clase și în cursul II. șese clase.

Acei candidați, cari au absolvat cele patru clase ale unei școlăle reale sau gimnasiale numai în cazul acela se primesc la depunerea esamenului de primire, dacă au clasa generală cel puțin bună. Clasificarea nesuficientă a limbii latine și grece nu se ia în considerare. Studenții privațiști au să producă testimoni despre esamenul depuse în un institut mediu public. Școlăle civile create pe baza legii XXXVIII. din 1868 se privesc în privința primirii la școlăle de cadeți ca egale cu școlăle reale și gimnasiale; dar' numai cele din Ungaria, cele din Croația și Austria nu.

Până acum tinerii nostri intrau mai cu seamă în școlăle de infanterie, fiindcă cele de cavalerie sânt prea scumpe, ear' la artilerie și pioneri nu avem de loc elevi de neamul nostru. Este adevărat, că aci se recere pregătire mai mare, dar' dacă considerăm, că întreținerea în școlăle de pioneri este atât de ieftină, de altă parte elevii învață aci studii tehnice, care cu timp le pot folosi și în viața civilă, nu putem îndestul recomanda părinților ca să-și deie pruncii lor și în această școlă, unde fiind înzestrați cu cunoștințe tehnice, oficerii și pensionați fiind își pot valora aceste cunoștințe. Părinții să deie la școlă de artilerie și pioneri numai pe acei copii

ai lor, cari pe lângă cunoștința perfectă a limbii germane mai au aplicare spre desen și cunoștință mai multă în comput și geometrie.

Purtarea morală cel puțin suficientă se poate proba prin testimoniul școlar. Dacă ar lipsi nota pentru purtare în testimoni, trebuie alăturat un testimoni de moralitate estradat din partea primăriei respective. Dacă ar fi trecut peste șese luni dela eșirea candidatului din școlă medie până la intrarea în școlă de cadeți, trebuie să arete prin un atestat, că unde a petrecut și cu ce s'a ocupat.

Minimul și maximul etății este în școlă de cadeți ajungerea etății de 14 ani și netrecerea peste 17 ani; pentru cursul I. ajungerea etății de 14 ani și netrecerea de 17 ani; în cursul II. ajungerea etății de 15 și netrecerea de 18 ani; în cursul III. ajungerea de 16 ani și netrecerea de 19 ani. La statorirea etății se ia de basă ziua întâiu a lunii Septemvrie din anul de primire.

La trecerea unui an peste etatea determinată are ministrul de rășboiu drept de a decide. Candidații deja înrolați nu se pot primi în școlă de cadeți.

Didactul (taxele de furagiu) se hotărăște din când în când. În timpul de față didactul și taxele de întreținere și vestminte sânt: pentru fiii legali sau adoptați ai oficerilor activi sau pensionați din armata comună, marină, honvezime, a capelanilor militari evanghelici, greco-catolici și greco-orientali, ai funcționarilor militari, ai conducătorilor de musică militară și ai suboficerilor, pe an 24 de coroane; b) ai oficerilor, capelanilor militari, funcționarilor militari de rezervă, funcționarilor de curte și civili, pe an 160 coroane; c) pentru fiii celorlalți cetățeni austro-ungari pe an 300 de coroane.

Taxa în școlăle de pioneri e pentru copiii celor înșirați sub pt. b) de 80 cor., pentru ceilalți de 160 cor.

Cei din țeri străine au să solvească ca taxă de întreținere 800 de coroane pe an.

Taxa de întreținere a elevilor este a se solvi anticipativ în două rate, adevă în 21 Septemvrie și în 1 Martie a fiecărui an la cassa școlăle.

Comandanții școlăle sânt autorizați a permite elevilor mai miseri, ca să solvească taxa de întreținere în decursul anului școlastic și în rate lunare.

Pe lângă această taxă trebuie să mai plătească elevii din școlăle de cavalerie pe an încă 400 de cor. deodată cu ratele celelalte pentru fondul de echipare. Fiii persoanelor militare numite sub a) plătesc numai jumătate din această taxă.

Taxele deja solvite nu se mai restituie în cazul când elevul ar părăsi institutul înainte de timp.

Elevii, cari nu solvec taxele la timp, se dimiț în urma dispozițiunii ministrului de rășboiu din institutul militar în luna următoare (Octomvrie sau Aprilie).

Ministrul de rășboiu este autorizat a micșora taxele de întreținere ale elevilor cu conduita »foarte bună«, și cu

rezultatul general la studii de cel puțin bun. Rugărilor pentru aceste favoruri, provăzute cu documentele necesare sunt a se așterne la școalele de cadeți în 1 Martie sau 1 Octombrie.

Ca părinții români să fie despre cele zise cu privire la taxele de întreținere deplin orientați, mai observăm, că fiii oficialilor de stat, ai capelanilor militari gr.-or. și gr.-oat. în rezervă, de cari avem foarte mulți, au să solvească pentru fiii lor numai 160 de coroane pe an, pentru care taxă elevii pe lângă întreținere și quartir capătă vestminte, încălțăminte și cărți de școală, ear' pentru elevii dela școalele de cadeți ai pionirilor acești părinți solvesc numai 80 de coroane pe an; apoi și din taxele numite sub c) părinților de altă categorie (adecă parochi, învățători, advocați, oficiali privați, economi, meseriași ș. a.) li-se iartă sume mai considerabile, dacă respectivii fii au purtare foarte bună și fac un progres bun în studii. Sânt casuri, când elevii de condițiunea asta fură scutiți de ori-ce taxă; lucrul principal este, ca elevii pe lângă starea miseră a părinților să aibă o purtare morală foarte bună și să facă spor bun în studii.

Ori-ce aspirant are să aducă cu sine cu ocaziunea primirii sale în școalele de cadeți următoarele obiecte, toate în stare bună: șese cămeși, șese ismene, șese părechi de ciorapi (obiiele), șese baste, șese ștergere, șese părechi de mănuși corăspunzătoare uniforme și o păreche de papuci. (Va urma).

Adunări învățătorești.

Duminecă, la 12 Maiu a. c., și-au ținut învățătorii români gr.-catolici din despărțământul Turdei adunarea reuniunii lor de primăvara — în Tritul-inferior.

Conform programei, pe la 8 ore dimineța, toți învățătorii adunați — precum și alți inteligenți din jur — au mers în corpore la biserică, care era îndesuită de credincioși. Cântările în tot decursul serviciului le-a executat corul învățătorilor conduși de dl I. Peșteanu.

După finea serviciului divin, adunându-se la școală, președintele adunării Ioan Peșteanu, se scoală și prin o însuflețită vorbire — declară adunarea de deschisă.

Înainte de-a se procede la obiectele de zi, se aduce la cunoștința adunării, că Mult Onoratul Domn Nicolau Rațiu preot în Tritul-sup., aci figurează totodată și ca delegat din partea on. oficiu protopopesco, ear' dl învățător de stat Komáromi Elek tot în aceea calitate din partea inspectorului reg. de școale, cari ca atari își și ocupă locurile în adunare.

Începându-se adunarea, dintre obiectele puse la ordinea zilei mai marcante au fost cele două disertațiuni ținute, una de către inv. Ioan Peșteanu, despre »Ridicarea statului învățătorească ear' cealaltă — și foarte instructivă pentru popor — de către Teodor Radu, tractând »Urmările rele ale beuturii vinarsului«. Toate celelalte puncte ale programei au fost terminate bine,

hotărându-se ca loc pentru adunarea viitoare de toamnă, comuna Ceanul-mare.

După adunare ne-am adunat la casa unui fruntaș țeran din comună, unde ne era aranjat prânzul comun, a cărui bună îngrijire și pregătire este de-a se mulțumi în locul prim dlui preot din loc și onorabilei familii. N'au lipsit nici toastele ridicate primul pentru Escelența Sa dl Metropolit Victor Mihályi, ca patron suprem al reuniunii noastre inv., al doilea pentru prosperarea acestei reuniuni și președintele ei Ioan Peșteanu, pentru buna înțelegere și conlucrarea împreună a preotului și învățătorului și în specie pentru cei doi venerabili părinți preoți aflători în mijlocul nostru, cari și cu această ocaziune au dovedit mult interes și zel pentru promovarea reuniunii noastre învățătorești; a mai tostat apoi Iuliu Petricaș, inv. în Cocu, pentru veteranul și mult meritul domn director preparandial George Muntean.

Produțiunea teatrală a stors aplauzele și chiar admirațiunea tuturor celor de față, cu atât mai virtos, că rolele erau predate de niște simplii copii de țeran instruați cu atâta măiestrie de către tinerul lor învățător Romul Dobrin, care și prin aceasta a dovedit, că nu numai își pricepe chemarea, dar' că și-o și împlinește cu zel și abnegațiune și mult ar fi de dorit, ca învățătorii noștri cu ocaziunea acestor fel de adunări — după posibilitate — în tot locul să aranjeze astfel de produțiuni, de oare-ce acestea contribue foarte mult la luminarea și cultura poporului, ba chiar și la deșteptarea simțului lui național, ear' de altă parte se atrage mai tare și-l face mai accesibil și pentru spriginirea cauzelor noastre școlare.

Finindu-se și cu acestea, a urmat apoi o petrecere cu joc foarte plăcută.

Înainte de încheiere nu pot a nu aminti și aceea, că poporul român de aci — altcum deștept și îmbrăcat ca Dumineca în haine de sărbătoare — în tot decursul petrecerii noastre în comună ne-au însoțit și urmat în tot locul, dând mare atențiune și ascultând cu multă plăcere tot ce s'a petrecut de către inteligență în mijlocul lui, dovadă și aceasta, că mare neadevăr grăesc toți acei răuvoitori ai noștri, cari susțin, că poporul nostru românesc nu consimte, nu este una cu inteligența și învățătorii sei.

Una a fost el totdeauna cu trup cu suflet și este astăzi, cu d-nii numai cât acestia s'el știe atrage și povățui cum se cade, astfel apoi în fața tuturor năvălirilor dușmane și încercărilor de cutropire, vom pute fără grije striga cu poetul, că:

Până Mureșul va curge
Și Carpații cât vor fi
Nu mă tem că limba dulce
Și Românul va pieri.
Un participant.

Pentru comercianții noștri.

În Șmig nu s'a înștiințat încă nime pentru locul de prăvălie, ce e acolo. Doritorii să se adreseze tot la adresa pe care am publicat-o de două-ori în anul acesta în »Foaia Poporului«.

Concurs literar.

În anul 1897, apoi în 1898 am publicat în coloanele acestei foi, că compatriotul nostru, dl Vasile Bianu, medic în Buzău (România) a depus la administrația foii noastre suma de 60 fl., din cari să se dea două premii pentru monografiile comunelor Șard (comit. Albeinfer.) și Făget (comit. Târnavei mici). Resultat n'a avut atunci acel concurs, pe care-l publicăm acum din nou, având firma speranță, că îndeosebi învățătorii din acele părți se vor interesa de lucru, cu atât mai virtos, că anul școlar e terminat și dispun acum de timpul necesar.

Monografiile au să cuprindă, drept introducere, o scurtă descriere istorică-etnografică, corografică etc. a comitatelor respective (la Șard comitatul Albeinfer., la Făget comit. Târnavei-mici) și a locurilor mai însemnate din jurul localităților respective.

În jurul Șardului e între altele Alba-Iulia și valea Mureșului, cu reminiscențe istorice (S.-Imbru, Mirislău etc.) În jurul Făgetului e Cetatea-de-Baltă, odinioară în stăpânirea Domnilor Moldovei, începând dela Stefan-cel-Mare, apoi Bia, veche residență protopopească etc.

Îndeosebi descrierile vor cuprinde tot ce se ține de respectivele comune, astfel ca să avem o icoană clară și fidelă despre ele și locuitorii lor.

Anume în descriere se va arăta mărimea hotarului, în jugere catastrale; numărul caselor și descrierea unei case țărănești, interiorul și exteriorul ei și clădirile economice, ce se țin de obicei de casă; zidirile mai însemnate d. e. biserica, școala etc., trecutul lor și în legătură cu aceasta trecutul comunei, după tradiție și încât se poate după date istorice etc. La descrierea hotarului să se însemne numirile părților de hotar, ce bucate se seamănă cu deosebire, apoi viile, pădurile etc., dacă sânt ruine sau locuri cu legende, să se adune acestea din gura poporului. Trecând la locuitori, să se dea numărul lor, naționalitatea, religia, portul, unele obiceiuri frumoase sau deosebite, apoi starea materială a locuitorilor; în legătură cu aceasta să se arete bogăția în vite, cum se țin ele, au sport sau au scăzut etc., să se arete starea culturală, câți știu scrie și ceti, ce foi umblă în comună etc. În urmă să se facă o arătare despre venitele și cheltuelile comunei.

Cam de acest cuprins are să fie fiecare din cele două monografii, fiind descris și amintit tot ce este de însemnătate din trecut și prezent, stând firește în voea autorului a espune materialul în ordinea, care o va afla de mai potrivită. De modele pot servi și monografiile de comune, publicate mai înainte în »Foaia Poporului« și scoase în broșuri, cum sânt monografiile comunelor Gurariu, Orlat și Răhău.

Lucrările au să fie terminate în decurs de 7 luni de zile, fixându-se ca termin 31 Decembrie st. n. 1901, până când au să se trimită redacțiunii »Foi Poporului«. Ele vor fi supuse judecării unui juriu și acelea cari se vor afla de mai bune vor fi premiate și publicate în »Foaia Poporului«, de unde se pot reproduce în broșură.

Redacția »Foi Poporului«.

PARTEA ECONOMICĂ.

Reuniunea de înmormântare — din Rășinari.

Trăim într'un timp, când și poporul nostru începe a simți binefacerile asocierii în reuniuni. Asta mulțumită acelor bărbați vrednici, luminați și conștii de chemarea lor, cari lucră negenați și neobosiți pentru înaintarea poporului român. Unii lucră într'o direcțiune, alții în alta, dar' nu înzădar, căci lucruri bune și de folos obștesc sînt totdeauna realizabile. Nouă celor dela sate ne place a urma astorfel de zeloși conducători.

În cele următoare voiu arăta cum au știut și Rășinării, deși cam târziu, a asculta glasul binevoitorilor lor. S'a mai seris în »Foaia Poporului«, că niște Rășinării avînd dorința de a avî și ei o reuniune de înmormântare, l-au rugat pe învățătorul A. Galea a lua sarcina de conducător la înființarea unei astfel de reuniuni. Deși a trebuit să treacă învățătorul Galea prin unele greutăți, totuși a isbutit a fi ascultat de oamenii doritori de progres. — Informațiunile de lipsă s'au dat din partea reuniunii de înmormântare din Sibiu prin neobositul ei secretar dl Tordășanu, tata tuturor sodalilor români și harnicul president al »Reuniunii sodalilor români din Sibiu«.

Bine informat și atingînd numărul membrilor suma de 300, a conchemat învățătorul Galea adunarea generală, Duminecă 1-a zi de Rosalii. Pe la 3 ore d. m. una dintre salele de învățămînt ale edificiului școlii era bine ticsită de membrii reuniunii proiectate.

Fîind numărul membrilor în majoritate prezenți, au ales de președinte adhoc al adunării pe învățătorul A. Galea, carele ocupîndu-și locul, arată prin cuvinte alese scopul acestei adunări, mulțumește celor adunați pentru ascultare și îi surprinde cu plăcuta știre, că cel mai vrednic și mai devotat fiu al comunei Rășinari, dl Dr. Daniil P. Barcianu, prof. sem. s'a însinuat de membru al acestei reuniuni, dorindu-i totodată cele mai strălucite succese.

Vestea aceasta a făcut o impresie foarte bună asupra celor prezenți, cari au erupt în strigăte să »trăească« la adresa vrednicului bărbat de școală.

Inteligența din loc a fost binișor reprezentată.

Între cei de față remarc cu deosebită plăcere prezența simpaticului domn Dr. Alexandru Andressi, medic comunal, care își cunoaște chemarea atât ca Român, cât și ca bărbat inteligent în toate lucrurile d-sale.

Unii dintre domnii inteligenți înscriși de membri ai reuniunii, cari nu au luat parte la această întrunire cu scop atât de frumos, au scusă, căci poate nici oficiul d-lor nule-a permis a se prezenta în timpul acela; ear' alții, în număr de tot mic, nici că sînt membri. Atât constat cu plăcere, că cei-ce erau contra acestei reuniuni, au început a se ascunde.

După deschiderea ședinței președintele cetește programul ședinței și

conform acestuia se ceșesc statutele reuniunii întăiu în general. Se primesc. După aceea se trece la desbaterea specială a fiecărui paragraf, și după vre-o câteva observări făcute din partea dlui Ioan Cioran, cassar comunal, se primesc în întreg cuprinsul lor.

Urmează alegerea biroului și alor 12 membri în comitet. S'au ales cu aclamațiune:

Director: A. Galea învățător; cassar: M. Lungu, învățător; secretar: Ș. Cioran, învățător; membrii în comitet: domnii Dr. Al. Andressi, medic; Ioan Cioran, cassar com.; A. Dancăș, conducător de postă; Pompiliu Simonetti, preot gr.-cat.; C. Hămbășan, director școlar; P. Căliman, învăț.; Irimie Dancăș, C. Droc, N. Crețu, comercianți; A. Mitrea și St. Severin, economi; Ș. Cruciat, măiestru bărdăș.

În urmă s'a însărcinat biroul de a duce în deplinire toate lucrurile pentru întărirea statutelor din partea competentă.

Ședința s'au închis prin o vorbire a directorului reuniunii A. Galea, mulțumind celor de față pentru iubirea cu care a îmbrățișat această instituțiune, căreia îi dorește cele mai mari succese.

Așa a fost sîrbată ziua de Rosalii în Rășinari. Un membru.

SFATURI.

Crastaveți sîmînați la finea lui Maiu sau și mai târziu. Sîmburii, pe cari vrem să-i folosim în scopul acesta îi muim timp de o zi în apă de ploaie sau de rîu, îi așezăm într'un petec de lână, pe care-l umezim și-l așezăm la un loc cald. Încolțitul se întîmplă de regulă deja la câteva zile. Sîmînta încolțită trebuie numai decât sîmînată.

O beutură răcoritoare pentru escursiuni căpătăm, dacă înduleim $\frac{1}{2}$ litru teiu negru și tare și-l amestecăm, până e încă ferbinte, cu $\frac{1}{4}$ litru vin alb. Totul se toarnă într'o sticlă, pe care o astupăm bine. În felul acesta avem o beutură foarte plăcută și folositoare.

Curățitul sticlelor se face foarte bine cu cartofi neferți tăiați foarte mărunt, pe cari îi virim în sticlă și turnînd apă peste ei îi scuturăm bine. Dacă e murdăria veche pe părțile sticlei, o umplem cu cartofi astfel zdrobiți și cu apă și o lăsăm timp de o zi așa, urmînd apoi tot în felul de mai nainte.

Puterea de vindecare a albușului de ou. Pentru rane de tăiș de cuțit etc. nu e leac mai bun ca albușul de ou, cu care le învălim. În contra disenteriei și aprinderii de mașe încă s'a dovedit de foarte bun. În scopul acesta bea bolnavul 2, mult 3 albușuri pe zi, amestecându-le, de vrea, cu zahăr. În cazul acesta albușul e și leac și nutremînt.

Contra răgușelii se recomandă tinctura de arnică, 6 picături într'o jumătate litră de apă, din care luăm des câte-o linguriță de cafea.

Urmele de iarbă de pe haine se departă, turnînd apă clocotindă peste ele.

Petele de unsoare se îndepărtează din cărți, amestecînd magnezie arsă cu atîte benzină, până căpătăm o materie frimicioasă, cu care frecăm petele, lăsînd-o pe ele cîtva timp. Apoi scuturăm hîrtia. Petele proaspete dispar după prima frecare, la cele vechi trebuie să repetăm lucrarea odată sau de două ori.

Vin de miere. Un vin ieftin de miere, care e o beutură foarte răcoritoare și sănătoasă vara, se face în modul următor:

»La 10 litruri de apă feartă curată, se pune un chilo de miere, se ferbe odată. Se aruncă spuma. Se pune la butoiu și după 6 săptămîni se poate bea vinul«.

Știri economice.

Premiat la espositia de vite din Timișoara cu diploma de recunoștință și 10 cor. a fost și Românul Nic. Polvercean din Comloșul-mare pentru armăsar.

Starea sîmînaturilor pînă la 30 Maiu a. e. Sîcara e mulțumitoare, afară de cea sîmînată în pămînt mai slab și cea atacată de insecte. Orzul de iarnă va da o recoltă mulțumitoare, mai slabă va fi însă a orzului de primăvară. Ovîsul promite în unele locuri recoltă bună, în multe locuri una mai slabă. Are lipsă de ploaie. Rapa e slabă. Pe pustă au început cu recolta. Cucuruzului i-a mers rău, în multe locuri au arat din nou locurile sîmînate cu cucuruz. Păstăioasele stau aproape pretutindenea rău. Varza a fost stricată în multe locuri din Ardeal de vermi. Trifoiul și tuțerna n'au dat recolta așteptată. Pășunile sînt aproape pretutindenea slabe. Recolta poamelor încă va fi în cele mai multe locuri slabă.

Lăcuste în România. În delta Dunării s'au ivit și anul acesta lăcustele, pe toată întinderea deltei din jud. Tulcea și în comunele Babadag și Caramancioi.

Comandantul trupelor pe lângă cei 1400 oameni care-i are, a mai cerut încă 700. Ministrul de războiu, a făcut cunoscut ministerului de domenii, că cei 700 oameni ceruți au și plecat. Ivindu-se și în Mangalia lăcustele, dl ministru Misir a trimis la fața locului pe dl Augustin

La cursurile economice s'au însinuat pentru cele 280 de locuri 800 învățători. Ministrul a ales în primul rînd pe cei-ce sînt conducători la școlile economice de repetiție, dar' rîmînînd și așa mulți, acestia au fost prenotați pentru anul viitor.

Pentru boala de porci a fost oprit esportul acestora la Austria din comitatele Hunedoarei, preturile Devei, Gioagiului-de-jos, Hunedoarei și Iliei-murășene, Murăș-Turda, pret. Murășului-de-sus și de jos, Bihor, pret. Salonta-mare și Bichiș, pret. Bichiș-Ciaba.

CRONICĂ.

Cununii. Deputatul dietal dl. Dr. George Popovici și-a sârbat în Cernăuți cununia sa cu domnișoara Maria Șendrea, fiica domnului Ștefan Șendrea, senator, prof. univ., proprietar mare și fost ministru în București.

Prințul Carol de Hohenzollern, fratele A. S. R. principelui Ferdinand al României, a fost chemat să facă parte din marele stat-major al armatei germane.

În urma acestei numiri, prințul Carol și soția sa, principesa Iosefina de Belgia, se vor stabili la Berlin.

La fondul de 20 bani. D-șoara Aurelia Indrieș, fiica dlui Petru Indrieș, notar în Boița, a administrat la fondul de 20 bani al »Reuniunii sodalilor români din Sibiu«, merit pentru acuirea unei case cu hală de vânzare pe seama meserieșilor noștri, suma de 5 cor. 30 bani, contribuită de următorii locuitori în Boița: D-șoara Aurelia Indrieș 1 coroană; Elena R. Istrate, Ioan Bratilesco, învățător, Ioan Bratilesco, Ioan Cloaje, Ioan St. Bobeș, proprietari, Irimie Boidocan, învățacel cojocar, dela fiecare câte 40 bani; Nicolae Șoldea, învățător, Elena St. Bădilă, Nicolae Morariu, cârcimar, dela fiecare câte 30 bani; Nicolae Hânzea, subprimar, Nic. Vășii, câșșar comunal, dela ambii câte 20 bani; Vasile N. Cloaje, proprietar 60 bani.

Din Sadu ni-se scrie, drept răspuns la o scrisoare de mai nainte, următoarele: Când cu alegerea de preot nu s'a întâmplat în sf. biserică dela noi nici un scandal, pentru-că la noi nici nu s'unt astfel de oameni, cari se poată face așa ceva în biserică. Cum dl preot ca interesat foarte mult la această alegere sta tot lângă voțanți, ca să-și dea votul pentru candidatul d-lui, unul dintre noi l'a rugat să se ducă în altar, ca să fie alegerea liberă. — Peste tot cele-ce le-a făcut, mai totdeauna pentru dînsul le-a făcut, ceea-ce se vede între altele și de acolo, că fiind anii trecuți o lucrare, la care oamenii angajați erau mulțumiți cu plata, dînsul s'a dus la întreprinzător și i-a zis, că le plătește prea mult, căci 20-30 cr. le-ar fi destul.

Un nenorocit. Din Rachitova primim vestea, că Jurgi Tămaș, om de 50 ani, care fusese sănătos mai nainte și fără patimi, și-a părăsit familia și a pribegit peste hotare. În Sâmbăta trecută a fost scos mort din o fântână din hotarul romunei Varadia. După el a rămas soția și 3 copii.

Împăratul vorbește românește. Cetim în »Desteptarea« din Cernăuți: »Bătrânul poliștist român din Rădăuț, Scănteie, istorisește, că zilele trecute a fost la Viena cerându-și audiență la Majestatea Sa Împăratul Francisc Iosif. Primit în audiență, poliștistul a vorbit numai în graiu românesc, desfășurându-și dorința. Și mare a fost bucuria vechiului slujbaş văzând, că și Împăratul vorbește cu el numai în limba română. Reintors din Viena, bătrânul poliștist istorisește tuturor cum a fost primit în audiență și cât de bine vorbește Împăratul limba română. Se va fi mirând însă moșneagul, cum de așa de mulți domni diregători din Bucovina nu cunosc limba română și nici nu-și prea bat capul să o învețe, când însuși Împăratul nu s'a simțit prea pe sus decât să se apuce să învețe limba noastră română.

Un Român vrednic. Despre dl Romul Coțoiu, comere. în Baia de Criș, ni-se scriu următoarele lucruri frumoase: În anul 1896, după ce se terminase clădirea și ornamentarea bisericii noue din comuna Cebea, clădită lângă istoricul Goron al lui Horia, numai mulțumită stăruințelor d-lui s'a înduplecat repositul Metropolit să împlinească ferbințea dorință a poporului, ca să sfințească însuși biserica. Geamurile acestei marelui biserici, în valoare de mai multe sute de florini, dl Coțoiu le-a pus gratuit, dăruind și alte podoabe. Locuitorii gr.-or. din Baia de Criș neavând cimiter unde să înmormenteze morții, tot dînsul a cumpărat pe banii sei proprii un teren în estensiune de 343 stângini pătreți, care l'a dăruit parohiei din comuna Risca pentru a servi de cimiter comunei Baia de Criș. Cimiterul acesta este înzestrat tot din partea dlui Coțoiu cu o cruce memorabilă. Nu este reuniune românească, pe care să n'o spriginească. La Paștile din anul acesta a dăruit bisericii gr.-or. din comuna Risca »Apostolul« legat foarte frumos în legătură de lux, pentru care credincioșii acestei sf. biserici îi aduc mulțumirile lor pe această cale. E deci și datorința Românilor din loc și jur, ca și ei să-l spriginească, încunjurând lipitorile străine, cari îi înșeală cu mărfuri proaste, pe când la dînsul află tot ce le trebuie de calitate bună și cu prețuri potrivite.

Obs.

Nu te juca cu — avocatul. Un om a fost condamnat de curând să plătească 500 cor. într'un proces, sub amenințare de execuție. A făcut cum a putut 500 cor. și le-a trimis avocatului protivnicului seu. Cum era însă iute la fire, pe mandat a scris și vorbele: »Acți îți trimit 500 cor., cumpără pe ele ștreang«. Avocatul a cumpărat ștreanguri (funii) și le-a trimis celui cu pricina, scriindu-i totodată: »Cu plăcere îți fac serviciul cerut, cumpărându-ți ștreangurile dorite pentru cele 500 cor., ce mi-ai trimis. Totodată te provoc, ca în timp de 24 de ore să-mi trimiți cele 500 cor., altmintrenea s'unt silit să scot execuția pe capul d-tale.

Un juger pentru 87 cr. La judecătoria din Becea turcească s'a vândut zilele trecute în licitație un juger de pământ al unui om, care era dator pentru dare 87 cr. Asta-i prea mult!

Uitați-vă bine la bani! În Cluj s'au aflat coroane false, fără să se fi aflat până acum falsificătorii. Gendarmeria din Delta a pus mâna pe o întreagă bandă, care făcea bucați de 5 coroane.

De dorul mării. În Bărești (Bihor) a murit acum de curând veduva lui Ion Dancu, lăsând după ea o fată de 15 ani. Tuturor le spunea, că fără mamă-sa nu poate trăi. În Dumineca trecută a beut otravă, și acum zace pentru totdeauna lângă mamă-sa.

Muștele columbace. Se scrie din Orșova, că de un timp încoace pe acolo băntuie muștele columbace. E foarte mare numărul vitelor omorite de veninoasele insecte.

Mintea Ungurului. Un țeran ungur nu voia odată cu capul să curețe omidele de pe pomii din grădina. L'a pedepsit primpretorul odată, l'a pedepsit a doua-oară, l'a pedepsit și a treia-oară cu 20 cor. Când a adus banii, a zis: »Acestia s'unt cei de pe urmă«. »Imi pare bine«, a răspuns primpretorul, »de aici înainte îți vei curăți și d-ta pomii ca ceilalți oameni.« »Ba nu-i voiu curăți, că azi i-am tăiat pe toți...

America și emigranții. Guvernul Statelor-Unite pare a considera de mai primejdioși pe bolnavi, decât pe hoți. Prin cea mai nouă dispoziție, guvernul a oprit imigrarea tuberculoșilor în Statele-Unite, deci toți călătorii vor fi vizitați de medici la debarcare în New York și cei aflați atinși de boala aceasta vor fi retrimiși la Europa.

Nouă materie esplosivă a inventat Hiram Maxim din New York. Invenția e deja cumpărată de Statele-Unite. Noul esplosiv, numit Maxim, e mai ucigător ca lyditul, dar manipulara cu el nu e de loc primejdioasă. Pușcăturile cu Maxim trec prin păreții panțerați și numai după aceea esploadează.

Arderea cadavrelor se întinde tot mai mult. După raportul secretarului societății de cremațiune din Paris, s'unt în Germania 5, în Anglia 5, Italia 23 și în Statele-Unite 25 cupatoare de ars morții, în cari s'au ars anul trecut 13.000 cadavre. Arderea și-a făcut drum și în Svițera, Danemarca, Svedia și Japonia. În Franca s'unt, afară de Paris, 3 cupatoare. În Paris au fost în anul trecut 5825 arderi.

Un oficiu uitat. Cu administrarea loteriei mici de mai demult era însărcinată »Direcțiunea loteriilor« din Budapesta. Când s'a desființat loteria mică la noi, și-au uitat să desființeze și direcțiunea ei, așa că cei 15 funcționari, cari o compun, capătă și azi lefile lor, cari se ridică anual la respectabila sumă de 58.781 coroane, dintre cari 9.600 cor. s'unt ale șefului, care e consilier ministerial de secție. Asta e mult buciomata »simplificare« a administrației.

Literatura noastră comercială a fost din nou spriginită de »Albina« din Sibiu, care a cumpărat 50 de esemplare din opul dlui I. C. Panțu: »Introducere în comptabilitate și comptabilitatea în partidă simplă«.

Rușine. De pe valea Buii ni-se scrie: Sâmbăta, în 8 l. c. între orele 4-5 d. a. a sosit episcopul rom.-cat. Majlăth în visitațiune canonică prin comunele de pe valea Buii, în frunte cu un banderiu compus din tinerimea maghiară din Copșa mică și urmat de vre-o câteva trăsuri în cari se afla protopretorul cercului Buia, — Biertan și mai mulți amplotiați de tren dela gara Copsei. Podul ce leagă comuna Caltvaser cu Șeica-mare era frumos împodobit cu verde și atât la intrare cât și la esire se ridica câte un arc de triumf. Cel dintâiu pe semne era merit pentru locuitorii din Șeica-mare, dar nimenea n'a așteptat sub el, ear' la al doilea, — la intrarea în Caltvaser — l'a așteptat poporul și preotul Demetriu Deac cu prapori și un stindard maghiar în frunte. Mare a fost mirarea și surpriza oelor prezenți când preotul începe și binevențează pe episcop în limba maghiară.

Oare permis e unui preot în fruntea praporilor, va să zică în serviciul bisericeii sale pe care o reprezintă și a cărei limbă oficioasă e cea română să se servească de o limbă străină? Dacă i-e rușine a vorbi limba bisericeii și a credincioșilor sei, din al cărui beneficii și prescuri se nutrește, să facă loc altuia care o va ști reprezenta cu demnitate; ear' veneratul consistor este respectuos rugat a aduce la ascultare pe un astfel de preot care își desconsideră limba bisericeii sale.

Spre încheiere mai amintesc, că în mijlocul comunei Caltvaser s'a mai făcut un al 3-lea arc de triumf, unde episcopul a fost binevențat de către celalalt preot, Ioachim Vintilă, în limba dulce românească. Onoare lui. Argus.

Logodnă. Dl Ioan Burdianu, (Moștor), și d-șoara Lucreția Nioreescu, (Făget), logodiți.

Oficerii români și ruși. Oficerii români din Huși au fost invitați zilele acestea de oficerii din garnizoana Leova, de preste Prut, la un banchet organizat în onoarea lor. Ei au fost primiți cu deosebite onoruri. Când au pășit din barcă pe pământul rusec, muzica a intonat imnul regal român și cei rusești au erupt în strigătul «trăiască armata română!». La banchet au ridicat oficerii români toaste în sănătaea țarului, cei rusești în a Regelui și întru frăția de arme între poporul român și rus. Primirea făcută oficerilor români de poporațiune încă a fost entusiastă. Pentru 16 Iunie sunt invitați oficerii ruși la balul «Crucii roșii», ce se va aranja în Huși. S'a constituit și un comitet de primire, în frunte cu gener. Catargi, prefectul județului.

Un vulcan nou. Din Gap, județul Hantes Alpes, în Franca, se vestește, că pe virful muntelui Ferand s'a format dintr'odată un crater, din care ese sururi mai de fum.

Un ciurdar decorat. În Szebelléb trăește cel mai bătrân ciurdar, care de peste 60 ani păzește ciurda satului. Ministrul de agricultură a propus Maiestății Sale decorarea cu crucea de argint pentru merite, ceea ce s'a permis.

Calea ferată Turnu-roșu. Joi în săptămâna trecută s'au așezat șinile de împreunare a căilor ferate ungare cu cele române în pasul Turnului-roșu, așa că în curând va urma deschiderea liniei.

Trăsnet. Din Poiana-mărului, lângă Zărnești, se serie: A treia zi de Rosalii între orele 1 și 2 d. a. în muntele Tămașul-mare, pe teritoriul României, unde locuitorii de prin comunele din jur își vărează vitele, fulgerul a lovit într'un ciobănaș ca de 17 ani și l'a omorât la moment. După-cum s'a putut vedea, sarentul electric a lovit pe nenorocitul tinăr în cap, spărgându-i-l, și a eșit prin călcăiul piciorului făcându-i o rană; hainele au fost făcute zdrențe. Fulgerul a mai ucis vr'o 60 de oi și vre-o 6 porci. Alți patru ciobani, cari tocmai mulgeau oile, au fost ameiți de fulger și abia numai mai târziu s'au trezit. Un noroc a fost, că coliba păstorilor n'a luat foc, în care cas cu toții ar fi ars.

Patriarch ecumenic în Constantinopol a fost ales Ioachim III. El a intrunit în sfântul sinod toate voturile. Alegerea e înaintață Sultanului spre sancționare. După-cum află «Petersburgskia Wiedormesti», ambasadorul rusec Sinovieff lucră, ca să se contopească patriarhatul bulgar cu cel grecesc. Guvernul bulgar face mari sforțări să zădărnicească aceasta.

Parochia gr.-or. română din Budapesta a cerut dela comună să i-se dea un loc pentru edificarea unei biserici. Comisiunea financiară a hotărât, ca secția financiară să cerceteze întâiu afacerea și apoi să se aducă hotărâre meritorie.

Vindecarea racului. Dr. Max Schuller, profesor la universitatea din Berlin a constatat în urma îndelungatelor experiențe, ce a făcut, că bacilii racului îi omoară o căldură de 50° C., precum și alcoolul. În cercurile științifice se crede, că în curând va sosi timpul în care se va pute vindeca această boală.

Antisemiții și Monarchul. Zilele trecute s'a prezentat o deputațiune a societății antisemite din München la Viena, ea s'e-și arete stima față de Lueger, căruia i-a prezentat o cunună de argint. Cu acest privilegiu a trimis, ca reprezentanții partidelor creștine și antisemite din Viena și München, o telegramă omagială Maj. S. Monarchului, care și-a exprimat Preaînalta mulțumire pentru această manifestațiune.

Foamete în Rusia. «Daily Express» află din St.-Petersburg: După rapoarte vrednice de credință domnește în guvernamentele Basarabiei, Podoliei și Chersonului o foamete îngrozitoare. Sute de mii n'au, în înțelesul cel mai strâns al cuvântului, ce să mănânce și desepărarea între țeranii acestor ținuturi e la culme. Starea aceasta grozavă s'a mai agravat acum și cu tifusul, care seceră țărănimea. Funcționarii rusești au ascuns până acum starea lucrului, refuzând chiar și ajutoarele, ce se ofereau de persoane private. Descoperindu-se acum la centru starea adevărată a lucrurilor, s'au pornit cercetări administrative contra funcționarilor abusivi și arestările sunt la ordinea zilei.

Poporațiunea Parisului e după noul recensământ de 2.714.068 suflete, aproape 200.000 mai mult ca acum 5 ani.

Grindină În Valasut, com. Clujului, a căzut în 2 și 3 l. c. grindină, care a nimicit întreaga recoltă de pe câmp. Bieții oameni sunt desperați, căci nu rămân cu nimic pentru iarnă. Asigurat n'a fost nime.

Poporațiunea Statelor-Unite e după ultimul recensământ de 76 milioane 300.000 suflete.

Regele Carol la tirgul Moșilor. Eată cum povestește L. Caragiale despre chipul cum s'a petrecut:

Se non e vero...

Cătră seară, Regele, care a trecut prin toate vămile parcului princiar, plătind pretutindeni în monede de aur, ajunge foarte ușurat, urmat de un general, un colonel, un căpitan și un sublocotenent, la un chiosc, cel din urmă și singurul pe care M. Sa nu l'a vizitat încă.

Regele se caută în buzunar și, foarte discret, se adresează generalului: — Generale, poți să mă împrumuți cu o sută de lei până deseară?

— Sire, — răspunde generalul, cu mâna la chîpui, — nu mai am decât trei poli... dar'... (cătră colonel): Colonele, poți să mă împrumuți cu doi poli?

— Domnule general, — răspunde colonelul salutând, — numai unul mai am... dar' (cătră căpitan): Căpitane, dă-mi un pol!

— Domnule colonel, numai zece lei mi-a mai rămas... dar' (cătră sublocotenent): Mișule, dă-mi zece lei!

— Domnule căpitan, o patacă (5 lei) mi-a mai rămas!

— Adu-o ncoace!

Căpitanul ia pataca și trece 15 lei colonelului; colonelul ia 15 lei și trece 35 generalului; generalul ia 35 și trece 75 M. Sale.

— Sire, — zice colonelul, — numai atât s'a mai putut găsi!

M. Sa mulțumește zimbînd, se apropie de chiosc, ia un obiect dela grațioasa vînzătoare și dă tot măruntul; apoi, cătră oficeri:

— Domnilor, după o zi de luptă cu atîta bravură, eată-ne sleiți!... cred că a venit momentul să batem puțin în retragere, până să ne sosească rezerve.

Din statistica lunei Aprilie. Căsătorii: 9260, cu 2907 mai mult ca în aceeași lună a anului trecut. Cele mai multe au fost pe pustă, cele mai puține în Transilvania! Dintre căsătorii au fost 1086 mixte, jidovești-creștinești 32. La cele din urmă s'a făcut numai în 4 cazuri invoirea, ca copiii să fie botezați. Morți au fost 43.921, dintre cari 19.818 în etate sub 7 ani. Născuți 60.371 vii și 1283 morți, sporirea naturală a populațiunii e deci de 16.450. Cei mai mulți născuți au fost în ținutul dintre Tisa și Ardeal, cei mai puțini dincolo de Dunăre. Cel mai slab comitat a fost al T.-mari. Cele mai multe cazuri de moarte au fost între Tisa și Ardeal, cele mai puține dincolo de Dunăre. De tuberculoasă au murit 7475 persoane, cei mai mulți de pe pustă. — Din țeară au emigrat în luna aceasta 20.715 (sporirea naturală a fost de 16.450), cei mai mulți din comitatele Zemplin, Brașov, Treiscaune, Târnava-mare, Ung. Șaros, Bacă-Bodrog, Ciuc, Zips, Albauj-Torna și Sibiu. Dintre pasapoarte s'au scos 6707 pentru America și 4698 pentru România. Emigranții sînt mai ales meseriași și plugari. Funcționarii de bancă, domnii etc. emigrează, îndeosebi la America, de regulă fără pasapoarte. Despre imigrarea Chazarilor (Jidanilor galitieni) nu sînt date statistice.

Bancnotele de cinci florini mai pot fi folosite numai până la 1 Septembrie a. c., ear' terminul ultim pentru schimbarea lor e 1 Decembrie a. c.

33.000 pomi pădureți meri, peri, gutăi, pruni de Bistrița și Myrabó, cireși și caisi, a împărțit comitetul central al «Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu», în primăvara a. c. în partii de câte 100—1200 între membrii reuniunii cum și grădinișcolare din comunele: Bungard, Poplaca, Nocrich, Rodu, Roșia-săș., Rîusadului, Mohu, Nucet, Rășinari, Ruși, Tilișca, Galeș, Racovița, Orlat, Avrigh, Ilimbav, Marpod, Cacova, Slimnic, Poiana, Sadu, Veștem, Seliște Sebeșul-sup., Apoldul-român, Șura-mică, Săcel, Cristian, Porumbacul-superior și inferior, Sărata, Feldioara (lângă Avrigh), Ucea-superioară, Colun, Paloș, Beriu, Lupșa, Șaeș.

De-ale băncilor ungurești. 19 economi din Szentes au acusat la tribunalul din Seghedin direcțiunea reuniunii agricole și industriale pentru manipulare incorectă. Intre altele spun, că Sima Ferencz a căpătat fără nici un girant un împrumut de 20.000 cor., cu care a fugit în România. Împrumuturi de felul acesta au mai făcut și alte persoane.

Concurse bis școlare. *Archidieceza gr.-or. Sibiu.* Postul de paroch cl. III. din *Bârghiș*, ppresb. Agnitei (până în 13 Iulie n.) — Parochia cl. I. *Sebeșul-săses* (termin 13 Iulie n.) — Două posturi inv. în *Sebeșul-săses*, salar 600 cor. și 200 pentru cvartir (termin 13 Iulie n.) — Posturile inv. din *Dealul Căpâlna, Loman, Vingard*, două posturi, *Răchita* și prediul *Purcăreși*, două p., *Sugag*, două p., 600 cor., cvartir și lemne de foc, apoi *Tărtăria*, 300 cor. în bani, 300 în naturalii, cvartir și lemne de foc, *Săsciori*, postul al doilea 600 cor., 80 cor. pentru cvartir și lemne, postul al 3-lea 200 cor. dela biserică, 400 cor. dela stat, cvartir și lemne. Toate în ppresb. Sebeșului. Se cere și prezentarea la biserică. Termin 13 Iulie n. *Diocesa gr.-or. Arad.* Postul inv. din *Beliu*, ppresb. Beliului. Termin 7 Iulie n. Venite: Cvartir și grădină, un juger cu pomat, 1/2 sesiune pământ arător, 5 cubule grâu, 5 cucuruz, 4 m. lemne, bani gata 350 cor. și taxele dela înmormântare.

Despărț. Bistrița al „Asociațiunii”

— Adunarea generală în Borgo-Prund. —
— 5 Iunie n.

Comitetul cercual al despărțământului Bistrița în ședința sa din 30 Aprilie 1901 a hotărât convocarea adunării generale cercuale pe 3 Iunie în opidul Borgo-Prund.

Comitetul însoțit de membrii sei și de numărul public bistrițian, în 3 Iunie a călătorit cu trenul la Borgo Prund.

Și deși înainte de sosire o ploaie torențială se părea că va prăpădi trenul, la ajungerea în gara din Borgo-Prund ni-se pregăti una din cele mai surprinzătoare și plăcute întâmplări.

După oprirea trenului pășește înaintea celor cari descălecă domnul propop Monda și cu frățești și calde cuvinte bineventează comitetul și pe oaspeți.

Domnul Vasile Ranta, directorul despărțământului, cu avântate cuvinte și plin de emoțiune mulțumește pentru plăcuta și distinsa primire.

Veneratul director Vasile Ranta, ocupând locul presidial arată prin frumoase cuvinte scopul adunării. Conform ordinii de zi urmează înscrierea de membri și încasarea de taxe. Spre bucuria tuturor, rezultatul acestui punct din program a fost foarte satisfăcător, înscriindu-se 57 membri, parte ordinari, parte ajutători, încasându-se suma de 222 coroane. Notez, că majoritatea membrilor de țărani îl formează locuitorii din Borgo-Tiha și Borgo-Suseni. Onoare domnilor Dolga și Dan.

Urmează citirea raportului general, a rațiociniului și a proiectului de buget pe anul următor, cari se aprobă.

În comitet s'au ales, director: Vasile Ranta; membri: Dr. Gavril Tripon, Dr. Alexandru Pop, Dr. George Linul și Dr. Vasile Pahone.

Ear' pentru reprezentarea despărțământului în adunarea generală a „Asociațiunii” sunt aleși domni Dr. Dumitru Ciuta și Dr. Vasile Pahone.

La premiul scris pentru cea mai bună grădină de pomărit au încurs 4 concurse. La distribuire s'a avut în vedere, că deși dintre concurenți, domnul Vasile Baci, învățător în Șoimuș a dovedit cel mai frumos rezultat, adunarea generală cu considerare, că d lui ca om inteligent și învățător face numai un deobligament față de sine, 'i-se votează un document de onoare și recunoștință. Se decerne apoi câte un premiu de 10 coroane în aur țăranilor Ilie Cionca din Borgo-Tiha, Echim Vanca din Borgo-Suseni și Dumitru Moldovan din Șoimuș.

Dintre disertațiile anunțate, din considerare la timpul înaintat, numai d nului Ioan Corbul ne-a delectat cu o prelegere liberă de stupărit. Conferențiarul dispunând de vaste cunoștințe în mod practic, arată cultura albinii, folosul și însemnătatea ei economică. La orele 6 și 1/2, dl director închide ședința.

Urmează banchetul servit în sala hotelului comunal. În decursul banchetului s'au ridicat mai multe toaste frumoase și instructive.

După terminarea banchetului a urmat un bal, care a avut foarte bun succes. În pauză studenții nășudeni au jucat »Călușerul» și »Bătuta» cu mult succes și cu o executare admirabilă.

Astfel au decurs adunarea și sărbătorile din Borgo-Prund.

Inteligența și frumosul popor borgonean și de astă-dată a fost la culmea chemării. Ca peste tot locul poporul român, așa și aci setos după lumină, dornic de înaintare și propășire, activ și zelos în făptuiri bune, aleargă cu înșufletire la glasul, care-l adună.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

Dlul I. C., București. Articolul d-voastră, pentru care vă mulțumim, îl credem potrivit pentru luna August, pragul noului an școlar.

Dlul P. G., Târnova. Fii bun comunică-ne, ai povestea din o carte sau ai auzit-o și dela cine?
Dlul G. Ceonța, inv., Deda. Primit și pe rind le facem loc.

Cântăreții Ciresi-Timiș. În numărul viitor. Moș Herlea. Când va fi potrivit.

Dlul C. F., Cârțișoara. Să nu căutăm moartea vinovatului, ci îndreptarea lui!
Silvașul-de-Câmpie. Rapoarte neiscălite nu publicăm.

Betlen-Sân-Miclăuș. Asemenea.
Dlul Teodor Cocan. În numărul viitor.
Dlul Iancu Duda, Gârliște. În numărul viitor.

Dlul Costa Baloz, Toracul-mic. Fotografia se va face o poză în mărime de 22—14 cm. Una din pozele acestea o trimiteți la Angerer u. Göschl, Viena, Ottakringer-Strasse 49, care se va face un clișeu pentru fototipie. Clișeul acesta, foarte frumos, costă 47 c. 40 b. Dacă cereți să vi-l facă în lemn (Holzschnitt), nu costă nici pe jumătate, așa că v'ar veni pe unul cel mult 8 bani. După-ce căpătați clișeul, ni-l trimiteți nouă și vă punem în foaie. În feul acesta se pot face și clișeuri de nunți, jocuri etc.

Dlul Ioan Ivan, Pesac. Noi avem numai legea comunală, pentru celelalte se te adresezi la dl I Pop Reteganul în Retteg, comit Bistrița-Năsăud, poate-că le mai are. La 1 Iulie mai trimiți 2 cor., apoi ești plătit pentru anul întreg. Celorlalți vom răspunde în numărul viitor.

Pentru redacție și editură responsabil: Andreiu Baltez.

Proprietar: Pentru »Tipografia», societate pe acțiuni: Iosif Marschall.

Un tinăr român

care știe bine limba maghiară și are scrisoare frumoasă, se primește pe timp îndelungat, numai decât ca adjunct de notar, în cancelaria notarială a subscrisului.

Respectivul primește un salariu anual de 350 cor., și alte accidente, viptul întreg, cuartir și luminat, afară de spălat.

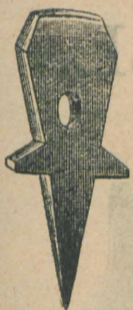
Doritorii să se adreseze la subscrisul

Ioan Bunea,

notar în comuna Ciocva, p. u. Orlat,
[45] 1—2 comit. Sibiuului.

CAROL F. JICKELI,

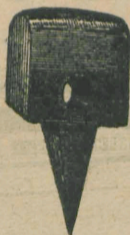
Sibiu, Piața-mică.

1

2

3

Nicovale (ilăie) de coase,

cu garanție pentru fiecare bucată

Figura	1	2	3
1 buc. cor.	1.—	—96	—86

Cuți de coase

dela 12 bani în sus în deposit bogat.

CFJ

Lungimea 70 75 80 85 90 cm.

1 buc. cor. 1.60 1.60 1.60 2.— 2.—

Cumpărând 10 bucăți deodată, dan o bucată ca rabat.

Cu deosebire recomand:

Cuți americane, 1 bucată . . . cor. —.40

Cuți vineți veritabile de Bergamo, semnul CFJ, 1 bucată . cor. —.80

Contingentul de cumpărători al acestor cuți de Bergamo crește în continuu.

Eu le pot recomanda cu toată încrederea.

4

5

6

Nicovale (ilăie) de coase

figura 4 cu conducător de coasă

1 buc. cor. 1.90

Ciocane de coase, fig. 5 à 250, 300 grame

1 bucată cor. —.86 —.90

Figura 6 à 300 grame, 1 buc. cor. 1.—

Garanție pentru fiecare bucată. Adecă, eu schimb ori și ce coasă provăzută cu semnul CFJ și nu corespunde, chiar și atunci când ea a fost deja bătută și folosită.

Eu pot recomanda economilor cu cea mai mare încredere această coasă. În decursul anilor eu 'mi-am câștigat un foarte mare contingent de cumpărători la coasa aceasta.

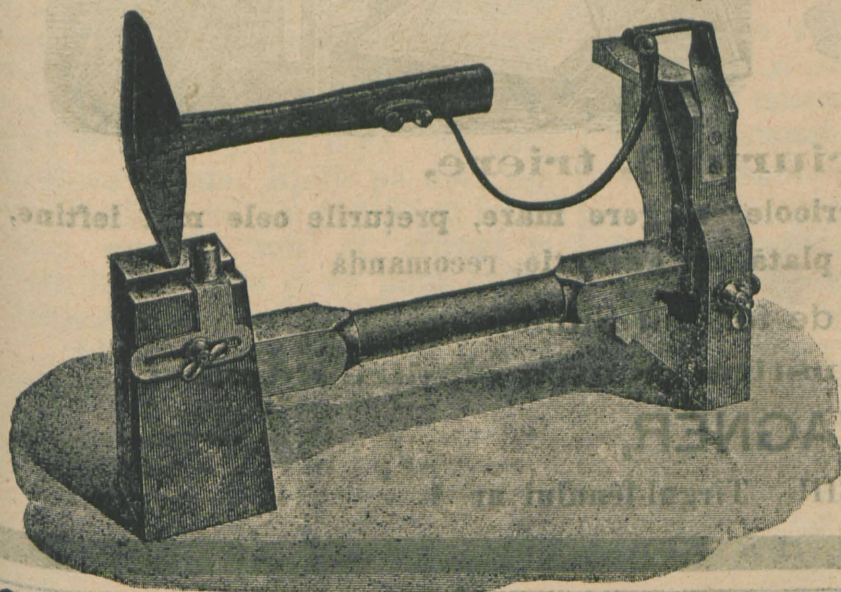
Aparat nou de bătut coasa.

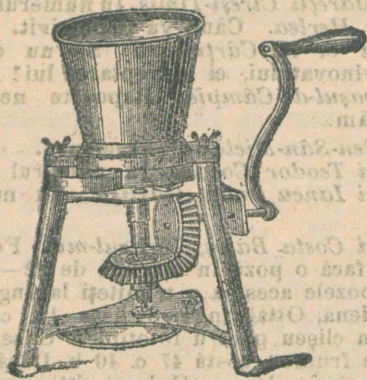
Acest aparat are marele avantaj, că ciocanul, deși purtat de mână lovește totdeauna acurat pe același loc al nicovelei, ceea-ce e neapărat de lipsă pentru a pute bate coasa bine.

Prin aceea că ciocanul se conduce de mână e posibilă o regulare foarte esată a tăriei fiecărei lovituri.

Nicovalea se poate muta după-ce s'a tocit la un loc în decursul timpului.

Acest aparat se poate vedea funcționând în localul meu de vânzare. 1 bucată cor. 25.— [43] 3—

Mori de cafea,
de piper, mac, urliuală și de colorii.
Catalogul prețurilor se trimite la cerere.
Deasemenea se trimit cataloage ilustrate
despre:

- Aparate de măsurat și signat.
- Instrumente pentru masari și sculptori.
- Cuțite pentru gilou. — Cuțite de încrestat.
- Cuțite pentru bugnari, dogari și rotari.
- Chei cu șurup. — Instrumente pentru tinichigii.
- Cuți. — Garnituri pentru clădiri (traverse).
- Cuptoare. — Frigatori.
- Mucava pentru coperiș. — Tăbli de izolare.
- Trestie pentru strucatură. — Ciment.
- Cărbuni de peatră și coacs.
- Stropitori de plante (apar. pentru peronospora).
- Unelte pentru cultivarea albinelor.
- Teascuri de copiat.
- Curse pentru tot felul de animale.
- Requisite de vânat și scrimă. [36] 7—
- Tot felul de feruri de călcat.
- Instrumente pentru ferestrari
- » » dulgheri, bărdași.

Cel mai ieftin magazin de cuie de potcoave.
Carol F. Jickeli,
Sibiu, Piața-mică nr. 32, la „Coasa de aur“.

Fluidul regenerător pentru cai
al lui **Kwizda.**

[31] 15—15

Prețul cor. 2.80. — Ces. și reg. priv. apă de spălat pentru cai.

De 40 ani deja în folosință în *grajdurile Curții, în grajdurile mai mari militare și civile, pentru întărire, pentru potențarea forțelor înainte și după strapățe mari, la serintituri, la înțepirea vinelor etc.*, dă cailor forță de a suporta cel mai greu training — Veritabil numai cu marca de mai sus, se capătă în toate farmaciile și droguerile din Austro-Ungaria.

Deposit principal la
Ioan Francisc Kwizda,
ces. și reg. austr.-ung., reg. rom. și prinț. bulg.
furnizor de curte.
Farmacist în Korneuburg lângă Viena.

Deschidere de negustorie.

Subscrisul îmi permit a anunța cu tot respectul, că în **Bistrița, strada Lemnelor nr. 50,** 'mi-am deschis o

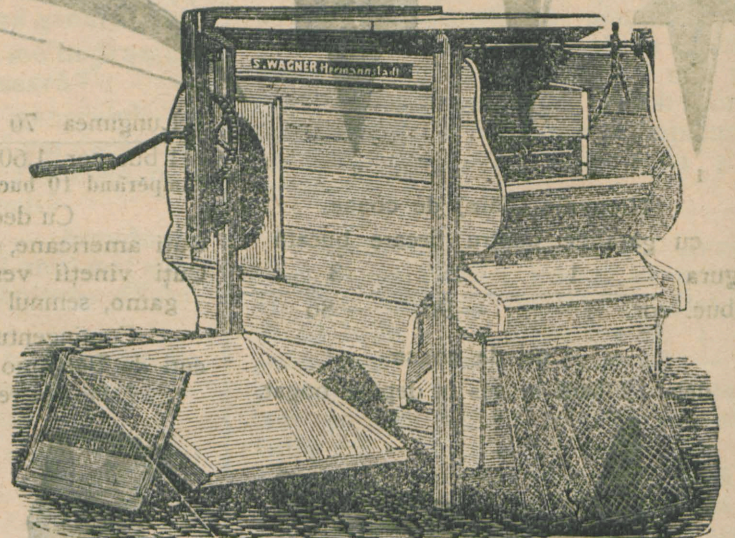
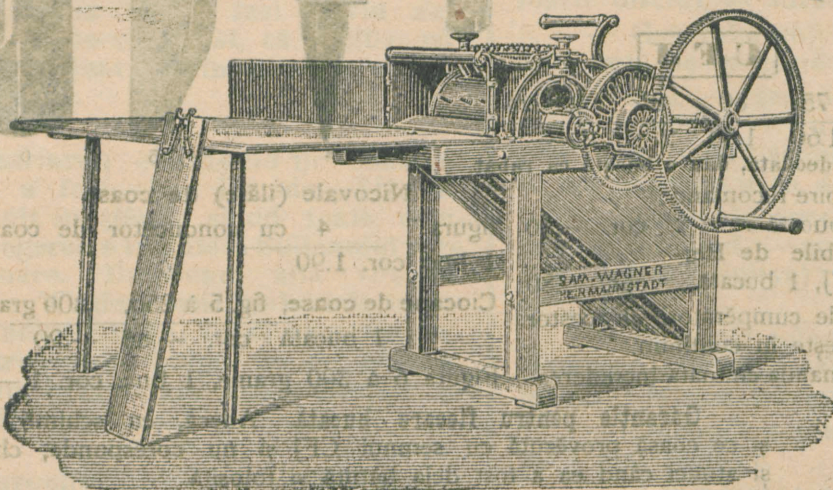
negustorie de mobile de casă

și tot felul de **decorațiuni de salon,** precum și mașini de cusut, care le pun la dispoziția onoratului public pe lângă cele mai moderate prețuri. La persoane oneste și de caracter voi vinde și pe rate, și mă oblig la aranjarea locuințelor întregi și espedarea în cele mai mari depărtări pe spesele mele.

Klein & Rubin.

[40] 5—5

MASINI DE TRIERAT DE ORI-CE FEL,
producțiune proprie, întocmite pentru mână, curele și vapor.

Vânturători (ciururi), triere,
precum și toate celelalte mașini și requisite agricole, alegere mare, prețurile oele mai ieftine,
condiții foarte favorabile de plată, ou garanție, recomandă

Prima turnătorie de fer din Sibiu,
fabrică de mașini agricole și institut pentru clădire de mori

SAM. WAGNER,

Tîrgul-fênului nr. 1. SIBIU. Tîrgul-fênului nr. 1.

[44] 2—5